

REVISTA VĂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENE-
RALE A VĂNĂTORILOR DIN ROMANIA

Recunoscută persoană morală prin legea din 1 Maiu 1923

SEDIUL „UNIUNEI”

PIAȚA C. A. ROSETTI, 7 / BUCUREȘTI

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAIU 1923
SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: PIAȚA C. A. ROSETTI, 7 — BUCUREȘTI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Inalți Președinți de onoare:

M. S. REGELE GEORGE AL GRECIEI, A. S. R. PRINCIPELE NICOLAE

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU și GH. NEDICI

Președinte:

ANTONIU MOCSONYI

Vice - Președinți:

NICOLAE RACOTTA și VASILE V. ȘTEFAN

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii - Consilieri:

D-r I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, PETRE BALACIU, Marchizul de BELLOY, Principele GEORGE V. BIBESCU, Prof. Dr. E. BOTEZAT, DINU I. C. BRĂTIANU, Dr. I. BEJAN, Principele JEAN CALIMACHI, GEORGE P. CARP, Dr. E. COSTINESCU, General I. GÂRLEȘTEANU, Prof. ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, Prof. DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), Colonel A. MICU, General G. G. MANU, N. MĂNTU, Prof. Dr. N. MEȚIANU, Dr. VALER NEGRILĂ (pentru Ardeal), DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, M. SC. PHERECHYDE, Dr. I. PHILIPOVICZ, GEORGE A. PLAGINO, NICOLAE SĂULESCU, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, Dr. L. SCUPIEVSCHI, Dr. O. STOICHIȚĂ, Prof. Dr. G. UDRISCHI.

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupă în jurul ei.

CONTRIBUȚII :

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300, în care este cuprins și abonamentul obligator la «REVISTA VÂNĂTORILOR».

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar dela 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la «REVISTA VÂNĂTORILOR» de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru.

Abonamentul la «REVISTA VÂNĂTORILOR» este obligatoriu pentru toți membrii «UNIUNEI».

Statutele U. G. V. R. se trimit la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

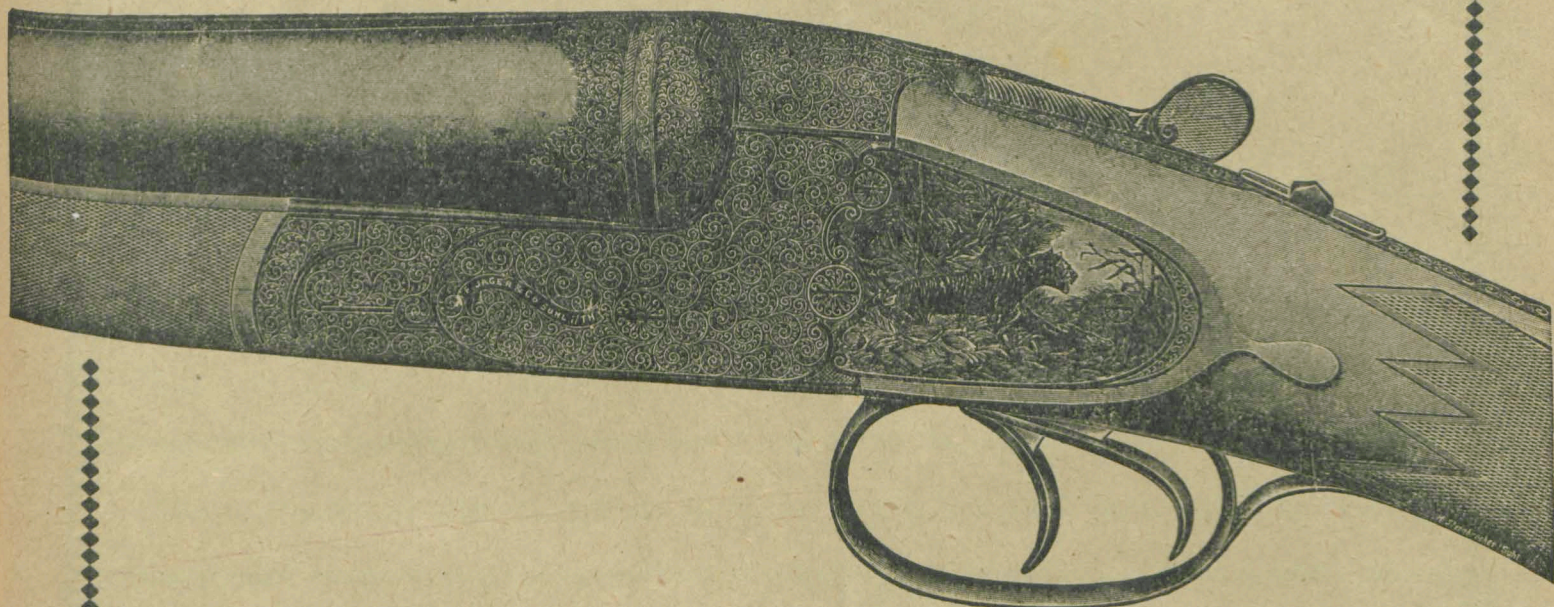
Corespondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărașite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

Orele de biou la Uniune: In toate zilele de lucru dela 9—1 și 3—7

SEDIUL: PIAȚA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI

A R M E L E
F. J A E G E R & Co.

Sunt neîntrecute ca tir și
soliditate, putând rivaliza
în privința aceasta cu cele
mai scumpe arme engleze

Toate armele fabricate de
această casă pentru membrii
„UNIUNEI“ sunt cea mai eloc-
ventă reclamă, obținând fără ex-
cepție predicatul „excepțional“
și „superior“ la standurile oficiale
de încercare din străinătate.

S P E C I A L I T Ă Ţ I :

Zăvoarele „Simson-Jaeger“ și „Vertical-Block“ care rezistă celor mai for-
midabile presiuni * Armarea separată de glonț, patent Jaeger, pentru
drillinguri * Ejectorul infailibil sistem Jaeger * Viza patent Jaeger, etc.

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se
trimite membrilor „UNIUNEI“ franco
la cerere, adresată la sediul nostru.

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunei

Vânat viu!

Ocolul silvic particular, proprietar Baron Ioan Iosika din Gârbou, jud. Someș, are de vânzare cerbi dama de culoare albă (Cervus dama, alba).

A se adresa Șefului Ocolului Silvic mai sus amintit.

De vânzare

Prepelicar german cu părul scurt, de rasă pură, cu pedigree. CÂINE PERFECT DRESAT, premiat la concursuri.

PREȚUL LEI 18.000.

A se adresa la «REVISTĂ»

LOC REZERVAT

PENTRU PUBLICAȚIUNI

WILHELM SCHERG & Co.

FABRICILE DE POSTAV, ȚESĂTURI DE MODE ȘI TRICOTAGE DIN BRAȘOV

PRODUSE DE PRIMA CALITATE IN

STOFE DE MODE

PENTRU BĂRBAȚI ȘI DAME

POSTAVURI DE UNIFORME

OFITERI ȘI SPORTURI

POSTAVURI FINE ȘI DE COMERT
CUVERTURI ȘI PĂTURI

FONDAT IN ANUL 1823

B R A Ș O V

TELEFON No. 14, 706

Fabrica: STRADA FABRICEI No. 2 * Magazia: PIAȚA LIBERTĂȚEI

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

ATLAS-PETROL

SOCIÉTÉ EN NOM COLECTIF POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE DU PÉTROLE

EXPORTE EN TANCS ET EN CITERNES:

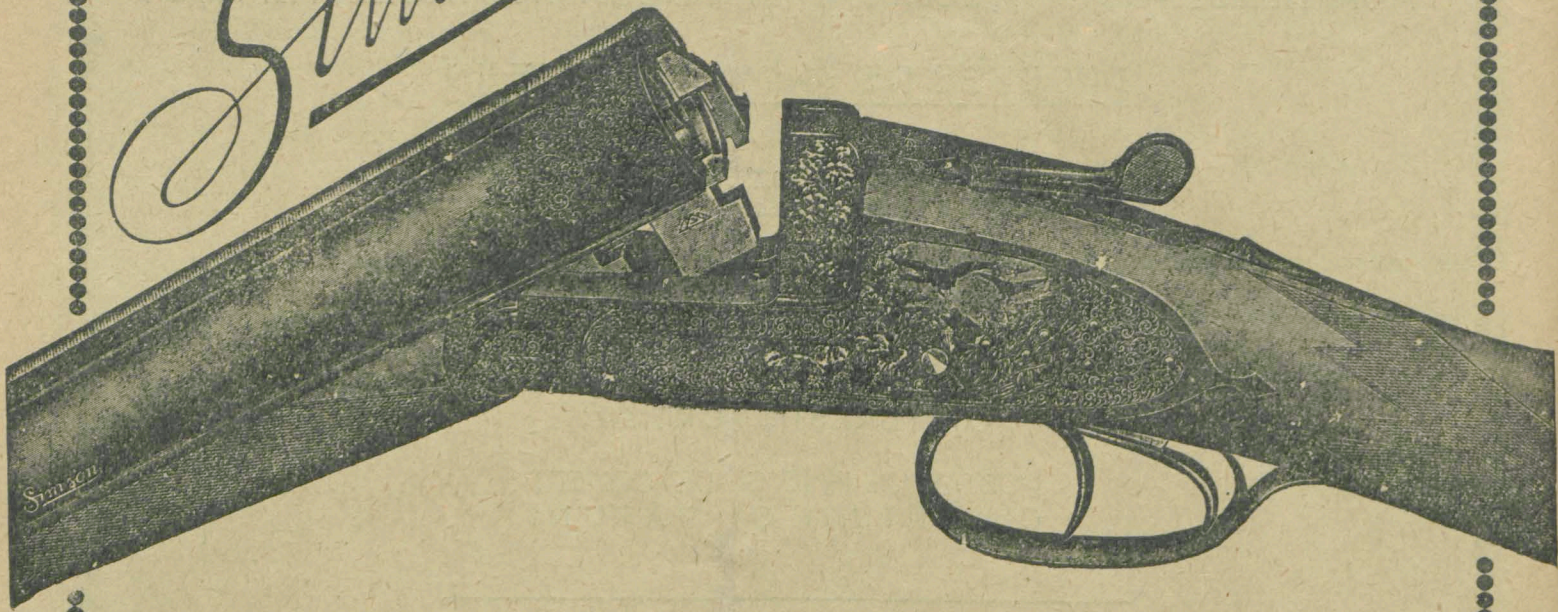
B E N Z I N E

D'AVIATION, LÉGÈRE MOYENNE
ET LOURDE, WHITE-SPIRIT,
GAZ-OIL, PÉTROLE LAMPANT

HUILES MINÉRALES DISTILLÉES ET
RAFFINÉES, DE TOUTE VISCOSITÉ

RUE REGALĂ, 21. TÉL.: 26/53 et 14/90 BUCAREST ADR. TÉLÉGR.: «ATLASPETROLE»
AGENCES: PLOEȘTI * CONSTANTZA * GIURGIU

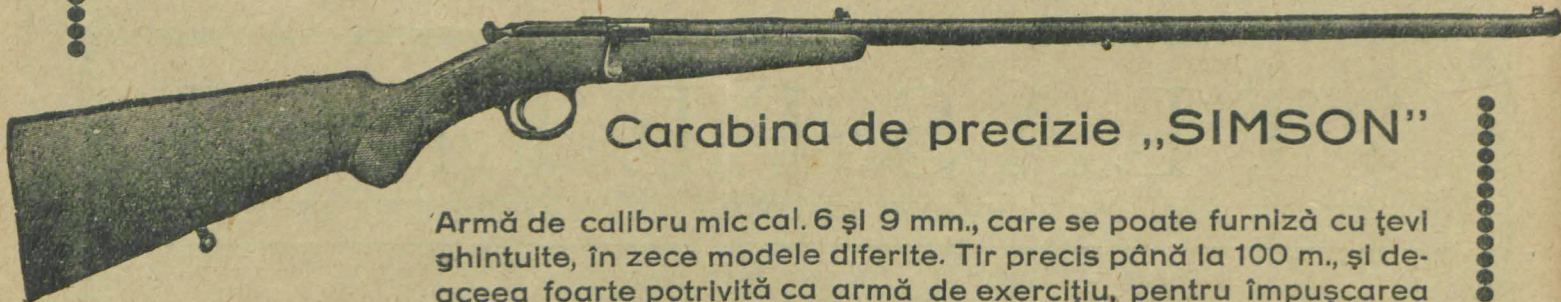
Simson

ARMELE SALE CU ALICE, DRILLINGURI,
ARME PENTRU TIR DE PORUMBEI,
ARME CU DOUĂ ȚEVI, SISTEM BOCK,

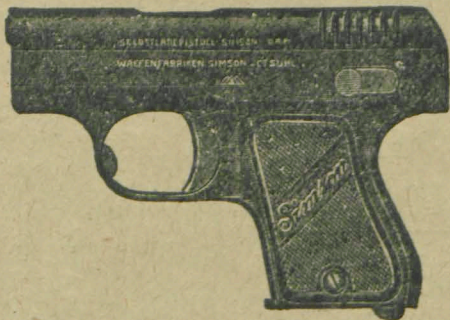
Sunt fabricate renumite,
de cea mai mare precizie
și cu un tir neîntrecut.

Armele pentru tir de porumbel „SIMSON” sunt purtate de către mulți trăgători internaționali de profesie renumiți, și succese de primul rang se obțin mereu cu ele.

Carabina de precizie „SIMSON”

Armă de calibru mic cal. 6 și 9 mm., care se poate furniza cu țevi ghintuite, în zece modele diferite. Tir precis până la 100 m., și de aceea foarte potrivită ca armă de exercițiu, pentru împușcarea răpitoarelor mici, cu blană, pentru împușcarea de ciori, de păsări acvatice, etc.

Revolverul automat „SIMSON”

CALIBRU 6.35

Formă plată, având cel mai mic număr imaginabil de piese componente, carul se pot demonta ușor, fără instrumente speciale. Precizie ballistică mare, funcționare absolut sigură.

Fabricile de arme **SIMSON & Co. Suhl** (Germania)

Armele „SIMSON” se procură prin „UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA”

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

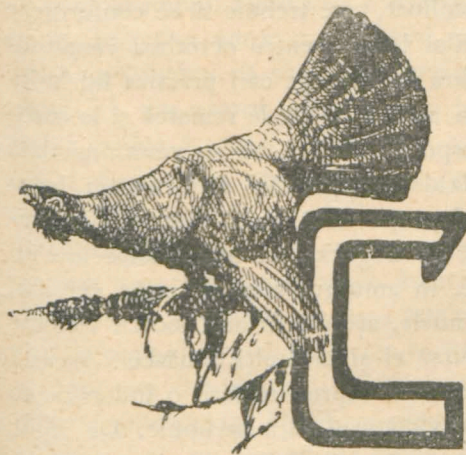

NOȚIUNI DESPRE VÂNĂTOARE ¹

de Valerian Petrescu

Judecător, Președ. Soc. Vânătoare „Stârcul Alb”

Domnilor și Doamnelor,

CEEACE caracterizează primordial universalitatea ei vieții cosmice, — dela protozoar la ființa organică cea mai complexă, dozată cu simțurile și func-

țiunile fiziologice cele mai dezvoltate, — este fără îndoială această tendință de vitalitate care se naște instinctiv, această dorință manifestă de viață, de a fi prelungită la infinit.

Viața constituie suprema lege a Universului. O lege naturală și imanentă; promovatoare a tot ceea ce cuprinde patrimoniul de progres și civilizație al omului. Dincolo

de granițele ei nu mai există nimic. Existența sa este apriorică ca și existența materiei organice pe care o însuflețește.

Principiul complex al Naturii multivariate sub aspectul ei biologic, rezidă în această entitate transcendentă. Fiindcă ea îi dă putere să germineze, să activeze și să multiplice exemplarele sale, se confundă cu însăși Natura. Nu întâlnim noi, paralel de un fragment al Naturii, și pulsațiile ritmice ale vieții, în trilurile privighetoarei din ascunzișul difuzat al pădurii, sau în adâncimea irizată a apei de izvor săgețile de direcție ale peștișorilor în solziți în puzderie de aur, — nu ne copleșește ființa noastră contemplativă peisajul sublim al ciobănașului doinind din fluerul său apolinic, în tactul de măsură al zefirului risipit prin foișul plopului, păscându-și turma pe pajiștea înverzită, excelând de viață și turmă și păstor?!

Dar subsequent principiului acesta generator al Universului, intervine o aspră lege învăluită în același mister al Cosmosului. *Viața nu se poate menține, nu se poate perpetua decât prin sacrificiul ei însăși.*

¹) Conferință ținută cu ocazia serbării încheierii sezonului de vânătoare, în Constanța la 25 Februarie, — serbare dată de Societ. de vânătoare «Stârcul Alb».

De când există ființă viețuitoare pe suprafața pământului, cea mai forte, cea înzestrată cu puteri fizice mai mari, mănâncă și ucide pe cea mai mică, mai plăpândă. Vulturul sau șoimul răpește porumbelul și turturica fără nici o ezitare, fiara sălbatecă a pădurii sfâșie tot ce întâlnește în cale fără nici o jenă, după cum peștele de pradă mănâncă pe cel mic și inofensiv. Dealungul întregii evoluții a biologiei, Natura ne înfățișează intuitiv, în fiecare colț al ei, acest tragic și paradoxal tablou.

Simultan, viața bravează într'un animal și se stinge în altul. Lupta reciprocă angajată, dacă uneori mai are loc, se încheie printr'un triumf al vieții și o tragedie. Din fapta unuia sfârticată în bucăți își agonisește celălalt hrana. Cel mai tare e merit întotdeauna să învingă și vieța să fie numai a lui. Astfel; numai pe bază de raporturi de forță, Natura își guvernează și selecționează speciile, după cum a remarcat cel dintâiu acest fenomen, marele naturalist Darwin.

Ceeace se petrece însă în lumea viețuitoarelor inferioare; acelaș lucru este evident și în lumea omenească.

Omul în starea de sălbăticie a vremurilor primare, nu-și putea conserva existența decât activând ca și animalele, numai sub imboldul instinctelor. Eră nevoit să sfâșie ființe cu acelaș chip ca și el, sau să mănânce carne crudă de animale prinse la întâmplare din a căror blană să-și acopere goliciunea corpului și să și-o apere de intemperiiile atmosferei.

Omul fiind cel mai ales exemplar al Naturii, prin superioritatea ființei sale psihice și biologice, trebuia ca el să aibe deci și monopolul masacrului în Natură, — monopol pus la îndemână de facultățile minții sale alese, — nefăcând excepție dela inexorabila lege.

Și apoi datorită faptului că viața pe lângă cerințele ei practice de îndestulare cu hrană, mai eră amenințată din afară și de agresiunea animalelor sălbatice, omul a trebuit să inventeze, să-și improvizeze armele de care avea trebuință în acest scop¹⁾. Acestea au fost făcute la început din piatră, — din silex, — pe care îl cioplea cu alte bucăți de silex; mai târziu din oase de animale și din alte pietre mai puțin dure ca silexul, și în sfârșit după o lungă perioadă, omul presitoric, găsind mijlocul de a topi arama și aliajul ei, bronzul, și-a făurit arme de metal, mai perfecționate.

Astfel, datorită acestor împrejurări deterministe, clasificându-le pe cele dintâiu, — în ofensive; — nevoia de hrană și îmbrăcăminte și — defensive — pe celelalte: necesitatea de apărare împotriva atacurilor din afară, a luat naștere și preocuparea omului constantă, — o lege tot atât de naturală și necesară ca orice lege a biologiei, — vânătoarea. Termenul e de sigur pe jumătate impropriu, dacă ne referim la funcțiunea ce o îndeplinește astăzi acest gen de activitate omenească sub raportul afectiv-

Doamnelor și Domnilor,

Dar odată cu ivirea civilizației care a schimbat în mod radical viața omului, prin viața socială care a prins să se desvolte, paralele de progresele realizate în domeniul

științelor practice, omul nu a mai fost constrâns să trăiască în Natură în starea de primitivitate de până acum și emancipându-se din toate punctele de vedere, a fost liberat și de necesitatea de a-și mai căuta hrana brută și apărarea vieții condamând la moarte animalele sălbatice. Preocuparea lui vânătorească pleacă de acum încolo, dela un alt mobil. Ea este redusă la o activitate de sport creatoare de emoțiuni sufletești, prin farmecul cel desăvârșește, punând pe om placid, desubjugat de exigențele vieții sociale, în fața miraculoasei Naturi. Ea satisface o cerință interioară a individului, care rezidă în structura sa psihică, datorită heredității milenare. *De aceea vânătoarea este o efectivă reîntoarcere în sânul Naturii.*

Vânătoarea reprezintă un capitol important din viața omului, fiind unul dintre cele mai nobile sporturi.

Sport, prin antrenamentul și sănătatea fizică pe care o produce; nobil, prin elementele subtile pe cari le cuprinde, ca: șiretenia animalelor, gradul de desvoltare al simțurilor lor de apărare, obiceiurile lor, etc., pe de o parte, — cari, firește, toate trebuiesc cunoscute într'o largă măsură de adevăratul vânător, — iar pe de alta, abilitatea vânătorului, temperamentul și experiența lui, curajul și capacitatea de rezistență fizică și altele. Toate acestea armonizate și puse într'o strânsă concordanță, ne dau concluziunea că vânătoarea este în acelaș timp și o adevărată artă.

Este foarte ușor a te denumi însuși și a te socoti lumea drept vânător, este însă foarte greu a fi în realitate. Nu-i suficient numai a purta pușca pe umăr, fie ea din cea mai aleasă fabrică, și a fi prevăzut cu toate celelalte accesorii de vânătoare ca corn, geantă, stilete, etc., precum de a fi acompaniat chiar și de riguroșii câini, cari și se înpleticesc printre picioare.

Cel ce are pretențiunea de a fi vânător este mai întâiu de toate un om disciplinat, care trebuie să se conformeze tuturor prescripțiunilor legale pentru ocrotirea vânatului și chiar acelor în afară de lege, pe cari practica lui îndelungată în efectuarea acestui sport, le remarcă și le socotește necesare de respectat. Astfel, nu va vâna niciodată animalele în perioada de gestație, căci, fapt notoriu, legea te oprește și te pedepsește dacă nu o respecti. Deasemenea, nu va apăsa pe trăgaci, trimițând alice într'un sârman iepure, care, în amurgul serii de iarnă geroasă, vine să mizdrească nuele, așezate în acel loc cu viclenie spre a fi atras în cursă el și încă alți douăzeci. Această ipoteză legea n'o prevede expres nicăiri, o îndeplinește însă în fapt repetat vânătorul fără scrupule. De sigur că acest gen de vânare însemnează exterminarea vânatului și deci o mare nelegiuire vânătorească, pe lângă faptul că constituie un mare păcat ucizându-l, căci privezi pe animal de mijloacele lui de apărare.

Vânătorul, pe lângă cunoștințele pe cari le-am enumerat, trebuie să fie apoi un iubitor neîntrecut al Naturii. Să știe aprecia și contopi în sufletul său peisajul variat al locurilor de vânătoare, pe cari toamna le cutreeră în căutarea prepelițelor și a sitarilor, iar iarna le cercetează pentru împușcarea iepurilor și a vulpilor, lupilor și mistreților, sau a altui soi de vânat.

Pe adevăratul vânător îl va emoționa întotdeauna adânc, răsăritul sau asfințitul soarelui cu umbrele prelungite ale

¹⁾ O. Tafrați; Manual de Istoria Artelor, pag. 9.

trestiiilor pe oglinda negricioasă a apei de baltă, în măcăitul rațelor sălbatice care-i trecșuvoiu pe deasupra capului, pierzându-se în puncte negre în depărtările stufului, — îl va impresiona adânc acest tablou multiplicat și integrat la infinit cu alte soiuri de sălbăticiuni, chiar fără a fi tras în acel moment vreun foc de armă.

Dar, mai presus de orice, vânătorul trebuie să fie... vânător, nu șagă. Numărul focurilor trase de el, se poate ca nu întotdeauna să se verifice prin numărul victimelor făcute. Dar, în majoritatea cazurilor, de sigur, vânatul n'a picat, fie că a zburat sau a sărit prea departe, fie că alicele au fost prea mari sau prea mici fie că vânătorul s'a grăbit când a tras. Niciodată însă insuccesul nu se datorește nedibăciei. Tovarășul care l-ar însoți, deși i-ar confirma circumstanțele, căroră le-ar atribui insuccesul, totuș vânătorul i-ar ceti pe față satisfacția personală și opinia contrară, desprinzându-i chiar și ironia prefăcându-se că-l crede... Indată de ciudă schimbă vorba, și de răsunare acordă o grațiozitate vânatului, căruia fără îndoială, îi țiuie urechile în inima bălții...

Vânatul, sau mai bine zis animalele sălbatice sunt clasificate în două categorii, după cum ele sunt inofensive omului și carnea lor e bună de mâncare sau stricătoare, repudiate de acesta pentru pagubele ce le fac însăș Naturii și gospodăriei lui în acelaș timp.

Cele dintâiu constituiesc ceea ce în limbaj vânătorec se cheamă vânatul util, din care fac parte cum ar fi iepurele, gâsca sălbatecă, rața, dropia, căprioara, etc., iar celelalte reprezintă animalele vrăjmașe de moarte acestora, prin urmare stricătoare, în care intră vulpea, lupul, vidra și celelalte, precum și pasările de pradă ca vulturul, șoimul, etc.

Dacă pentru cele dintâiu, în vederea ocrotirii și înmulțirii lor se impun măsuri de conservare prevăzute de lege și de inițiativa vânătorului însăși, pentru cestelalte din urmă, nu numai că aceleași dispozițiuni nu sunt în vigoare, ci, din contra, exterminarea lor este permisă prin orice mijloc inventiv, bineînțeleș vânătorul satisfăcând toate condițiunile cerute de lege pentru a avea dreptul de a vâna.

Stricăciunile pe cari aceste animale le aduc uneori omului sunt incomensurabile. Imaginați-vă pagubele pe cari le-ar face o haită de lupi într'o perdea de oi, dacă vigilența câinilor ciobănești nu ar ști să îi înlătore.

Câte vite domestice și ființe omenești nu cad pradă acestor sălbăticiuni în timpul iernii, când viscolește năpraznic și ele nu mai gădesc hrană, fiind nevoite să atace tot ce le iese în cale!

Câți pușori de pasări de curte sau de pasări utile nu sunt furați și duși în ghiare departe, pe aripile vântului de primăvară, spre a fi sfășiați în bucăți de pliscul rapace al ciorilor și al șoimilor răpitori!

Câți iepurași fragezi nu sunt asasinați, pe înserate, de către vultanii pânditori pe răzoarele miriștilor sau pe stogurile de fân!

Deaceea, pentru nimicirea acestora, vânătoarea este liberă în tot timpul anului, deși adevăratul rășboiu nu li se declară fiarelor pădurii, decât tot iarna, când blana lor e bună, e îmbrăcată și se poate întrebuița.

Omul ingenios în atâtea domenii, a pus și în această direcție mintea sa la contribuție și a inventat mai multe modalități pentru a se scăpa, pe cât îi stă cu putință, de aceste animale și pasări de pradă.

Astfel, pe acestea el le stârpește prin vânare, prin instrumente de capturare și prin otrăvire¹⁾.

Pușca de vânătoare este necontestat cel mai inteligent procedeu cu ajutorul căruia se obțin rezultatele cele mai sigure și mai frumoase. Ea reprezintă simbolul vânătoarei, obiectul determinant în jurul căruia se limitează, se circumscrie arta cinegetică.

Pușca de vânătoare e unul dintre instrumentele auxiliare ale omului de aservire a Naturii, pe cât de prețios, pe atât de ispititor. Pocnetul ei rigid și tranșant în mijlocul pădurii sau în cuprinsul muntelui, în mijlocul câmpiei înrouate sau al bălții fermecătoare, este răscolitor de senzații inedite. O clipă atotputernicia omului este vestită cu preliminări de rășboiu jivinelor singurătăților, în timp ce resimți cu abundență elanul libertății originare!

Și apoi ce surprize poate să-ți aducă un foc de armă! Ai tras cu pușca pe neașteptate într'o sălbăticiune, fără a avea speranță de izbândă, într'un moment când îți porți pașii preocupat ca să ajungi mai repede la locul dorit... Și totuși vânatul e rănit de moarte și cade... Te apropii de el și constăți cu satisfacție că sălbăticiunea e din cele mari cu blană bună și înspicată, un adevărat trofeu vânătorec...

A-ți putea d-voastră să-mi spuneți, adversari ireconciliabili ai acestui sport și d-voastră amatori de sieste lungi la o cafea și de un alt sport între prieteni, ce satisfacție este aceasta și de ce natură îi sunt emoțiile?!...

De aceea, pușca de vânătoare e atât de prețuită în înțelepciunea poporului nostru, încât el o pune alături de un alt «bun pământesc» al omului și-ți recomandă ca niciodată să nu o împrumuți, nici pe una, nici pe alta... Turcul însă, care e ceva mai habotnic decât românul, zice că nici pe cal să nu îl cam dai cu împrumut...

Al doilea procedeu întrebuițat de vânător pentru distrugerea animalelor răpitoare sunt instrumentele de capturare ca cursele, lațurile, capcanele, rețelele și altele. Rezultatele obținute prin această metodă sunt adeseori satisfăcătoare, dar reclamă din partea vânătorului multă subtilitate din punctul de vedere al științei de a plasa și ascunde bine cursa.

Cursa însă, este o sabie cu două tășuri atunci când nu este așezată în locuri singurate, pe unde nu calcă fie animalele domestice, fie câinii noștri de vânătoare.

Vânatul obținut pe această cale, este lipsit de orice farmec pentru veritabilul vânător, căci el nu este dobândit direct prin mijlocul puștei și în compania emoțiilor artei cinegetice. Ca și otrăvirea, acest procedeu este apreciat în măsura în care contribuie la stârpirea fiarelor și pasărilor stricătoare.

Otrăvirea are puncte comune cu acel al instrumentelor de capturare, dar reclamă pe deasupra o și mai mare atențiune din partea celui ce o administrează, trebuind să

¹⁾ Dr. Gh. Nedici; Distrugerea animalelor răpitoare prin otrăvire, pag. 7.

lucreze cu multă precauțiune, căci, după cum spune d-l consilier dela Inalta Curte de Casație și Justiție Dr. Gh. Nedici, să nu uităm că «lucrăm cu însăși moartea».

Otrăvirea prin efectele ei funeste, — dacă bineînțeles bucățile de carne sau păsările otrăvite nu sunt aruncate pe locuri sigure, ca să nu poată fi mâncate de proprii noștri auxiliari de vânatoare, câinii, sau de alte animale, — este reglementată de anumite considerațiuni legale, cari fără stricta lor îndeplinire din partea celui ce își propune să amenajeze un teren de otrăvire, atrage din partea instanțelor represive cele mai drastice pedepse.

De aceea, acest procedeu este puțin uzitat de vânătorii particulari, fiind mai mult întrebuințat de organele silvice ale Statului, cari sunt în măsură să posede cunoștințele tehnice necesare acestei operațiuni și să satisfacă cerințele legii.

Vânătoarea, Doamnelor și Domnilor, după cum am încercat să v'o schițez în câteva cuvinte, este o îndeletnicire de amuzament a omului, pe lângă celelalte îndeletniciri prozaice, fie ale profesiunii fie ale vieții sociale.

Ea izvorăște dintr'o necesitate psihică pe care nici secolele, nici milenii nu au putut-o subtiliza din patrimoniul hereditar al omului. În zadar este supusă adeseori criticilor și adversităților, căci ea cuprinde elemente superioare oricărui sport în genere, promovând iubirea de viață, de libertate și de Natură.

Și încheind conferința mea, să-mi dați voie să vă citesc un pasaj, dintr'un volum de povestiri de vânatoare «*Tara de dincolo de Negură*» al neîntrecutului prozator și vânător Mihail Sadoveanu, din care se desprinde admirabil de plastic voieșia și sentimentele optimiste, pline de viață pitorească, pe cari le inspiră vânătoria în mijlocul celor ce aduc jertfă pe altarul zeiței Diana.

Scriitorul după ce înfățișează într'un stil destul de sublim insuccesul unei vânători de sitari făcută primăvara, în pădurile din preajma Bârnovei din Moldova, datorită timpului schimbător care a adus împreună cu o vijelie și fulgi de zăpadă, dă drumul unui toast vânătoresc, rostit de un camarad mai încercat, într'o cârciumă cu vin acru, unde-și găsiseră refugiul de ploaie și de zloată:

«Și sub ochii holbați ai pădurarului, lângă barba zvârlită și mirată a cantinierului, cel mai în vârstă și mai

vânător dintre noi, ridicând paharul verziu, se entuziazmă și găsi cuvinte potrivite pentru ciudata breaslă vânătorească.

«Fraților! ne zicea el privind-ne cu mândrie, noi vânătorii suntem niște oameni deosebiți, în valea aceasta a plângerii. Căci noi suntem urmași ai unei rase care se împuținează din ce în ce, în scăderea și ticăloșia vremii de față. Noi suntem oameni ai trecutului și ai iluziei. Ne găsim și ne recunoaștem frați, în toate categoriile sociale. În mijlocul codrului Gheorghe Ceapă este un cârmuitor; îl recunoaștem noi cu toții și-l simțim camarad; în lumea celorlalți nu-i decât un sârman și umilit țaran. În mijlocul naturii el ne-a poruncit nouă și vijeliei. Căci și el și noi ne tragem dintr'acei oameni cari au stătut tari, ca Nemrod, în fața lui Dumnezeu; care, ridicându-se din umilinta și mișelia vieții peștilor, și-au ascuțit mintea, și-au înarmat brațul și au început a supune viața în juru-le. Biruind fiarele și luându-le blana, născocind focul ca să le frăgezească carnea, întinzându-și din ce în ce hotarul puterii, strămoșii noștri vânători sunt adevărații întemeietori ai civilizației. Din sălbătăcia din juru-le și-au ales tovarăși, — pe străbunii câinilor acestora cari stau așa de cuminti sub masă. Și astfel au învățat a îmblânzi și alte vietăți mai pe urmă. Și după ce au ajuns să facă din vânătoare o plăcere, strămoșii noștri au învățat a face alta și din acel

Instinct atât de van

Ce le-abate și la păsări de vreo două ori pe an.

«Domnilor, vânătorii nu sunt oameni cari numai decît fac jertfă în juru-le. Sunt mulți cari nu împuşcă niciodată nimic, și sunt dintre aceștia și între dumneavoastră, deși niciodată nu veți mărturisi; susțin că și aceștia sunt din nobila noastră rasă, pentru că se simt ai ei și au, cum v'am mai spus, iluzia. Vânători nu sunt numai acei care trag bine cu pușca, — asta e un lucru cu totul secundar; vânători sunt toți acei cari iubesc libertatea și natura, fug de furnicările celorlalți oameni și au darul fanteziei. Fraților, toți cei cari scăpați vânatul, pentru c'ați tras prea departe, spuneți-ne minunatele isprăvi pe cari le-ați săvârșit fără martori și eu voi fi mulțumit și fericit să vă ascult. Din nobila voastră categorie a isvorit literatura care, în definitiv, n'are nimic comun cu adevărul. Deci, dacă nouă ni se datoresc invențiile și arta, atunci se cuvine să fim foarte respectați de ceilalți muritori. . .».

C I O R I L E

de C. A. V. Popescu

ĂPITOARELE sunt medicii celorlalte animale. Prin nimicirea exemplarelor bolnave, ele pun stavilă boalelor contagioase, cum ar fi spre exemplu boala de splină al cervidelor, care poate nimici în scurt timp întreg contingentul de vânat a unei regiuni.

Foarte periculoasă este și râia caprelor negre, care a nimicit acest frumos vânat aflător în număr mare, în munții stâncoși ai Styriei, Karinthiei și Tyrolului, din cauza, că în acele țări răpitoarele mari sunt stârpite de mult, deci boala se putea contamina nestânjenită dela un exemplar la altul. Este ușor de închipuit, că lupul spre exemplu, poate mult mai ușor prinde o piesă de vânat slăbită de boală; iar numai în cazuri excepționale un cerb, căprioară sau capră neagră sănătoasă. Tot din această cauză devin prada răpitoarelor și exemplarele debile, degenerate, evitând astfel reproducerea lor, care ar putea fi tot așa de dezastruoasă pentru calitatea contingentului de vânat. Prezența răpitoarelor este așadar o necesitate pentru menținerea vânatului util însă în proporții naturale. În timpurile preistorice, când omul care se găsea în număr mic pe pământ, putea să facă puțină pradă din vânatul util, cu armele sale primitive, el nu prea putea schimba proporția naturală dintre răpitoare și vânat util. Azi însă, când tocmai omul este acela, care ucide mai multe exemplare de vânat util, tot el trebuie să grijească și de micșorarea numărului răpitoarelor, până la proporția dorită.

În ce privește răpitoarele mari, poate cu excepția lupului în unele regiuni, la noi în țară putem să fim mulțumiți de proporția dintre răpitoare și vânat util. Asemenea stă lucrul și la vânatul mic, în ce privește răpitoarele propriu zise. Dar tocmai vânatul mic are un dușman, care îi periclitează în mod serios existența. Acest dușman este cioara.

Până când majoritatea animalelor sălbatece suferă mult de înaintarea așa zisei culturi, fie că li se nimicesc posibilitățile de a se hrăni, a cuibări, etc., cioara profită de cultură. Ciori multe numai acolo sunt, unde se face agricultură intensivă și unde populația este deasă. Impertinentă ca un țigan se plimbă pe străzile satelor și curțile oamenilor. Inteligentă și înzestrată cu simțuri admirabile știe foarte bine să evite pericolul; și nu scapă nici o ocazie să ciupească ceva de acolo, de unde este de ciupit. Cuibul și-l face chiar în grădina sau curtea omului, dacă găsește acolo un pom potrivit și se stabilește în colonii, pe copacii din parcurile orașelor. Deci a putut foarte ușor să se înmulțească în mod dezastruos și se înmulțește mereu.

Paguba, pe care o face această ceată de țigani hoinari atât agriculturii, cât și vânatului, a început să devie fantastică. Umblând în urma plugarului, nici vorbă, prinde multe insecte: viermi, pui de șoareci, etc., scoși

din pământ de fierul plugarului, dar tot așa scoate din pământ și semânța încolțită; iar toamna, am avut și eu destule ocazii, să văd pogoane întregi de porumb, pe cari nu se găsea un singur știulete de porumb nemâncat de ciori și unde toți cocenii erau aplecați de greutatea lor. Ar fi prea lung să arăt paguba făcută de ciori în vii și pomării, mai ales în nuci, și paguba care o fac crescătorului de pasări prin furtul bobocilor, fiind aceste lucruri destul de cunoscute.

Vânatul mic nu suferă atâta din partea nici unui răpitor, cât suferă din partea cioarei și a rudelor ei. La noi în țară din familia ciorilor trăește corbul (*Corvus corax*), cioara cenușie (*Corvus cornix*), cioara neagră (*Corvus frugilegus*), stâncuța (*Corvus monedula*), coțofana (*Pica caudata*), gaița comună (*Garrulus glandarius*) și gaița de munte (*Nucifraga caryocatactes*).

Dintre acestea corbul, care este atât de puternic, că poate prinde și iezi de căprioară, ar fi negreșit cel mai periculos, însă el a devenit foarte rar la noi, să găsește chiar pe calea de dispariție, deci nu prea prezintă pericol. Cioara neagră, cea mai numeroasă, poate numai ocazional dacă prinde un pui de vânat. Însă cioara cenușie și coțofana, caută sistematic după cuiburi și pui. Iarna, când vânatul este slăbit de frig și de foame, chiar și iepuri mari sunt prinși de ciori și coțofene, cari, întovărășindu-se mai multe, se reped la bietul urechiat, îl zăpăcesc prin lovituri de aripi, îi scot ochii și după ce l-au făcut neputincios îl ucide cu multe chinuri, deoarece nu sunt în stare să-l omoare repede. Dar primăvara și vara, când vânatul util puiază, ciorile și coțofenele se hrănesc și își cresc odraslele aproape exclusiv cu pui de iepuri, boboci de fazani, potârniche, prepelițe și diferit vânat de baltă. Vai de acel cuib, care a fost descoperit de cioara cenușie, coțofana sau gaița. Ele nu vor odihni, până — ce nu vor mânca și ultimul ou.

În cărți străine vânătorești, mai ales germane, se aminteste adesea tratând despre ciori, de ciori negre. Spre a evita confuziuni doresc a aminti, că în occident mai trăește o specie de cioară, care la noi nu există. Aceasta se numește tot cioară neagră. Pe nemțește «Rabenkrehe» (*Corvus cornix coronae*) și este o varietate a cioarei cenușii, cu care se și încrucișează. Deci la noi trebuie în primul rând să căutăm să micșorăm numărul cioarelor cenușii, a coțofenelor și a gaițelor; dar nu trebuie să neglijăm nici micșorarea numărului ciorilor negre, căci, deși sunt mai puțin stricătioase, paguba făcută de ele este totuși foarte mare, găsindu-se pe terenele noastre în stoluri enorme.

Stâncuța, care la noi se găsește în număr mare, este o pasăre utilă, deci nu trebuie deloc persecutată.

Timpul cel mai propriu pentru nimicirea ciorilor este primăvara. Cioara, care dealtfel zboară din departe când vede un vânător, te lasă să vii până sub copac când șade pe ouă, chiar dacă copacul nu este înalt. Eu am găsit o cioară care cloceă într'un prun și tot nu a zburat, deși nu mă despărțeau de ea decât câțiva metri. Cuibul cioarei

și mai ales al coțofenei este făcut din crăci cu multă măestrie și este foarte rezistent. Deci alicele nu prea îl străbat. Eu pentru împușcarea cioarei pe cuib și nimicirea cuibului am întrebuițat cu foarte bun succes cartușe, între a căror alice turnam, ceară, stearină sau chiar seu topit. Alicele astfel lipite una de alta (mărimea lor este indiferentă) nu se răspândesc, ci sboară ca un glonte, desfăcându-se doar când se izbesc de fundul cuibului. Efectul este formidabil, cuibul întors pe dos, cioara făcută bucăți și ouăle împrăștiate. Atât cioara, cât și coțofana dacă are pui mai măricei, vine imediat la cuib, dacă aude țipând puii. M'am folosit și de acest obicei al lor, trimițând un băiat la cuib, care scoțând un pui, acela începe să țipe; iar cele bătrâne cari cârâiau pe deasupra cuibului erau ușor de împușcat. Însă aceasta se poate face numai la cuiburi izolate. Căci unde erau mai multe, operația a reușit la primul cuib, dar pe urmă, ciorile văzând pățania unui singur camarad al lor, deși cârâie și sboară deasupra copacilor, însă la distanțe în afară de bătaia puștei.

Cine are bufniță, fie vie, fie împăiată, poate să împuște multe ciori, numai să aibe grijă să nu vâneze întotdeauna pe acelaș loc, căci aceste pasări inteligente vor afla repede șmecheria și se vor mulțumi să cârâie dela distanță, dar nu se vor apropia.

Dar mijlocul cel mai eficace pentru nimicirea ciorilor rămâne nimicirea cuiburilor și otrăvirea. Ar fi de dorit că odată cu nimicirea ouălor să se ucidă cioara femelă, așa cum s'a arătat mai sus; deoarece ea îndată își face alt cuib și ouă din nou. Dar totuș prin adunarea sistematică a ouălor se poate face mult. Oricât de mic ar fi premiul pe care îl plătim copiilor cari se ocupă cu adunarea ouălor, cheltueala totuș va fi destul de considerabilă, fiindcă ei vor aduce multe ouă. Aceasta o spun din experiență, căci publicând odată în câteva comune pe unde societatea din care făceam parte aveă terenuri,

că dăm premii pentru ouăle de ciori aduse casierului Societății noastre, la urma urmei am trebuit să încetăm cu adunarea ouălor, ne mai având parale să plătim premiul de 50 bani pentru ou.

Otrăvirea, deși este antipatică, când se aplică pentru prinderea vânatului cu blană, în care caz este un sistem cu totul nedemn și nevânătoresc, este justificată față de ciori, care nici nu sunt vânat propriu zis ci simple animale stricătoare ca și guzganii și hârții, și unicul mijloc pentru nimicirea lor rațională.

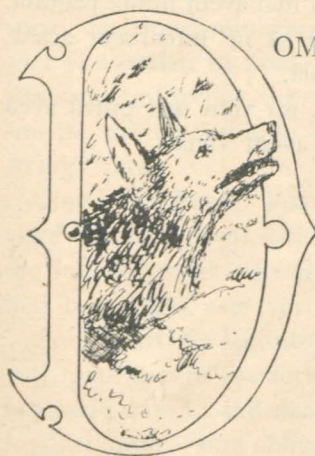
Cea mai bună otrăvă pentru ciori este siropul fosforat, amestecat cu tărățe și sânge de vită. Acest preparat se poate pune în jumătăți de coaje de ouă de păsări domestice, adunate prin bucătării. Coajei pe urmă i se pune un capac, turnând simplamente ipsos (gips) amestecat cu apă peste preparat. Aceste ouă se așează în cuiburi artificiale făcute din puțină iarbă uscată pe teren. Văzând că ouăle sunt mâncate, se pot înlocui din nou. Efectul este foarte bun. Tot așa se poate pune preparatul și fără coji, pe grămezi de gunoiu pe câmp, cum și pe arături, iar pentru a ademeni ciorile și coțofenele în jurul preparatului răsfirat pe jos, vom pune bucăți de hârtie albă sau și mai bine fulgi de păsări domestice, cari se văd dela distanțe mari.

Aflându-ne acuma în mijlocul primăverii, fiecare din noi poate și *trebuie* să se ocupe cu nimicirea ciorilor, cari sunt una din cauzele principale a pieirii vânatului mic util. Suntem informați, că Direcția vânătoarei din Ministerul de Domenii va lua măsuri eficace în acest an pentru stârpirea ciorilor; iar noi, masa vânătorilor, nu trebuie să ne mulțumim *privind* procedeul lăudabil al Direcției vânătoarei, ci trebuie să-i dăm tot concursul nostru întru împlinirea acestui scop atât de necesar, care nu va servi decât pentru înmulțirea contingentului nostru de vânat mic util, deci pentru binele nostru, al tuturor.

O SITUAȚIUNE TRISTĂ DAR ADEVĂRATĂ

de Const. N. Cristian

OMNUL C. A. V. POPESCU, în articolul său intitulat «De ce nu avem vânat?», publicat în No. 2 al «Revistei Vânătorilor» din luna Februarie 1928, ne schițează perfect de sincer și explicit o situațiune de fapt, care și în trecut a mai făcut obiectul unor oarecari discuțiuni în coloanele revistei.

D-sa, se întreabă cu drept cuvânt, de ce ne mai mirăm că prin unele părți vânatul se

împuținează din an în an, iar prin altele este aproape dispărut, atât timp cât noi nu am făcut și nu facem nimic pentru paza vânatului. Și într'adevăr, nu facem nimic, nici un sacrificiu în această privință.

Plătim, este adevărat, o cotizație la una sau două din societățile la care suntem înscriși, dar cu această cotizație abia se poate acoperi arenzile terenurilor, iar dacă mai rămân plusuri și dacă aceste plusuri cu timpul se transformă într'un capital mai mult sau mai puțin important, apoi acești bani nu numai că nu se întrebuințează în interesul importantei cauze a pazei vânatului, de care în majoritate puțin ne sinchisim. Iar dacă facem atât cât facem astăzi, este numai ca să nu zicem că nu suntem în litera legii. Aceste plusuri zic, dau loc și la discuțiuni și neînțelegeri; ba la ce bancă să-i punem, ba pe numele cui, sau să cerem a fi recunoscuți persoană morală, sau mai știu eu ce, însă niciodată și nimeni nu s'a gândit, vorbesc în special de conducătorii societăților de vânătoare, cum și prin ce mijloace s'ar putea asigura o pază cinstită, care necesită într'adevăr importante sacrificii materiale. Un paznic cu educațiune, absolvent al școlii de brigadierii din Sighetul Marmației, trebuie plătit cel puțin cu 2.500—3.000 lei lunar. Socotind că societatea posedă 10 terenuri mai bune și prielnice prăsirii vânatului, unde ar urmă să se instaleze un asemenea paznic, se încarcă bugetul la cheltueli cu 30.000 lei lunar sau 360.000 lei anual; iar dacă societatea posedă un număr de 80 de membri, fiecare membru ar urmă să plătească în medie 4.500—5.000 lei anual numai pentru pază, în afară de sumele necesare acoperirii arenzilor.

Și apoi mulți dintre noi se întreabă? Fi-va în stare un străin instalat în acest scop, să pună stavilă rapacilor braconieri, cari mișună pe la sate.

Se vor dresa procese verbale de contravențiune, procesele se vor judecă (în medie 80% din procesele de contravenție la legea vânatului se termină cu achitarea braconierului, în lipsă de dovezi suficiente) iar din cele 20% condamnări la amenzi se încasează 4—5, iar restul rămâne pentru veșnica pomenire în rolul percepătorului.

Omul trimis de societate pentru paza vânatului în cutare sau cutare localitate, va avea pe lângă acest rol,

și pe acela de a ucide și câinii vagabonzi găsiți pe câmp.

Iarăș se întreabă mulți? Va putea acesta trăi în sat îndeplinind aceste atribuțiuni? I se vor mai vinde lui alimentele de cari va avea nevoie pentru hrană? El va întâmpină nenumărate neajunsuri cari însoțite de permanentul pericol în care va trăi, îl vor face să părăsească postul și să-și ia lumea în cap.

Incontestabil că nici în situațiunea de astăzi nu mai putem rămâne; paznicii actuali, îndeobște locuitori ai satelor din preajma terenurilor ce deținem, sunt o adevărată plagă pentru vânat. Ei primesc lefuri, bașca alte avantajii, și tot ei sunt aceia cari sistematic ne distrug vânatul, ei sunt aceia cari se cred cu mai multe drepturi decât membrii societății, sunt aceia cari, zic ei, fără concursul lor nu s'ar fi putut arenda terenul.

Putin îi pasă lui alde «Taegât» sau «Lățaru» că tu vii dela București cu sacrificii, că ai vrea și tu să vânezi un iepure, că ai dreptul la aceasta, pentru că faci sacrificii morale și materiale. El face tot ce știe, vânează când vrea, invită pe cine vrea, nu este controlat, este prieten cu jandarmul, într'un cuvânt este pe mōșia lui.

Am asistat odată la arendarea unui teren de vânătoare prin bună învoeală. Trimisul societății însărcinat cu aceasta s'a prezentat primarului respectiv, a căzut de acord cu d-sa asupra prețului arenzii, dar stai să vedem dacă consimt locuitorii, cari sunt proprietarii terenurilor. S'au chemat atunci 2 din vânătorii satului, și s'au început tratativele cu aceștia. Bine d-le, au zis țărării, să arendăm, dar cu o condiție, să ne băgați și pe noi în societate ca să avem și noi dreptul să vânam. Dacă consimțiți la aceasta, atunci vă aducem numaidecât 100 de iscălituri, cum că sătenii consimt. Omul societății mulțumit de achiziția ce făcea, a aprobat și apoi a început și el să pună următoarele condițiuni: vă numesc paznici, aveți dreptul să vânați, însă numai însoțiți de membri, veți distruge răpitoarele, veți îngriji și hrăni vânatul etc. Vânătorii țărării și-au luat aceste angajamente cu cea mai mare evlavie, dar, au adăugat ei, nu suntem numai noi, trebuie să le dați aceleași drepturi și la ceilalți, să fie și ei paznici, că sunt tot de-ai noștri, oameni cum se cade. Dar câți sunteți, a întrebat trimisul societății — 12, răspund țărării. Dar nu sunt cine știe ce vânători, au și ei acolo câte o rugină de pușcă, cum îi place românului, mai dau și ei din când în când în câte o lighioană.

Afacerea s'a făcut și cu cei 12, contractul s'a semnat, s'a aprobat, și iată fericita societate în posesia terenului, bașca 12 paznici — cu dreptul de a vâna și ei, mai cu permis, mai fără permis, mai însoțiți de membri, mai singuri. Se va zice: dar vânătoreea nu este un privilegiu, acest drept îl pot avea și cei dela sate. Voiu răspunde: Să vâneze toată lumea, să vâneze și țărânul, căci dela țărani am învățat și eu și mulți alții, multe dibăcii

vânătoarești, dar să vâneze țăranul adevărat vânător, cinstit sufletește și corect, țăranul purtător de permise legale și care nu face comerț cu vânatul, iar pușlamalele, le-neșii satelor, cioclași ordinari și schiloditorii de vânat, aceia ce își cumpără căciulă și opinci cu banii obținuți din vânzarea iepurilor, potârnichilor și sitarilor de pe terenurilor noastre, pentru aceștia nu trebuie să avem nici un fel de milă și protegiuire și să procedăm cu toată

asprimea la îndepărtarea și dezarmarea lor. Să lăsăm deci economiile și plăcerea de a strânge averi pe la bănci și să ne încumetăm a face, pe cât ne permit mijloacele, o pază serioasă, dacă vrem să nu mai avem multă pagubă, și după toate cheltuelile făcute să ne întoarcem acasă, și dezamăgiți, și cu punga goală.

Tolerându-se această situație, nu vom mai putea avea dreptul de a ne plânge că nu avem vânat.

PE MARGINEA UNEI INTÂMPLĂRI

de Théo T. Maiorescu
Avocat

ÂT DE URÂTE aspecte, mbracă uneori, cele mai lăudabile inițiative, când înfăptuirea lor, se lasă în grija nu știu cui, fără nici un control.

Și aceasta este cu atât mai dureros, cu cât diformările produse poartă pecetia vinei noastre, în primul rând.

Iacă, de pildă, un caz foarte concludent:

Zilele trecute s'a judecat la Ocolul Câmpina, o contravenție la legea vânatului.

Paznicul public I. Banu din com. Buștenari, a dat în judecată pe locuitorii Petre Barbu Enescu și altul, pentru că au fost prinși vânaând, în epoca oprită.

Nimic extraordinar. Nici chiar faptul dârzei negări a vinei de către făptuitorii.

Lucrurile capătă însă altă înfățișare, atunci când procesul-verbal este declarat în fals, după ce magistratul arătase consecințele decurând dintr'o asemenea afacere, celor doi contravenienți.

Pentru că, este, evident, mai ușor să te lași condamnat la câteva sute de lei amendă, atunci când ești de teapa celor aflați în asemenea situații, decât să-ți adaugi, în spate, importante riscuri ale nedovedirii, cu întregul cortegiu de consecințe, ale unei declarații neîntemeiate, în fals.

Mai gravă este de sigur, declarația făcută de paznic, avocatului reprezentant al Ministerului de Domenii: «Se poate să fi greșit băiatul care a scris procesul verbal, că eu nu *prea știu* carte. Poate a greșit data, dar brăconieri sunt ei, că-i știe tot satul».

Și din întreaga atitudine a paznicului se desprinde nesiguranța afirmațiilor din procesul-verbal, care nu trebuie să cuprindă decât constatări materiale ale faptului, făcute de anumiți agenți. Deci...

Pe când contravenienții, afirmau cu precizie și îndărătnicie «ne-a făcut proces, fiindcă am refuzat să-l împrumutăm cu parole când ne-a cerut; ne-a și amenințat

astfel, tot cu acea ocazie» paznicul da din colț în colț.

Nici vorbă, din punct de vedere general, treaba justiției. Ea va avea de dovedit și pedepsit vinovații, cari nouă ni-s indiferenți, deocamdată.

Și așa ar fi, dacă o meteahnă, nu ne-ar legă uneori viața, și de asemenea exemplare simandicoase.

Când ești vânător, deci supus controlului ăstor oameni, cată să-i cunoști pe dânșii și puterile lor.

Ce voiiți? Este o noțiune elementară de tactică «cunoaște-ți vrăjmașii».

Care dintre noi — trebuie s'o recunoaștem, cu toată stima ce o avem pentru ce este asemănător nouă, ca înfățișare măcar — n'a suferit *dogoritoarea de obraji ofensă*, a controlării făcute în public, în gări sau trenuri, de către un misterios bețivan, *prăjit criță* însă înarmat cu biletul albastru, ca cerul senin?

Și care n'a fost molestă, cu gesturi și expresii deșănțate de către un asemenea, colorat, pendulatoriu și înăcriu personaj.

Acela nu cunoaște nimic, din caragialescul pitoresc al situației.

Și ne supunem, totuș.

Datorăm respect legilor, fără îndoială și necondiționat, dar... *par'că, mai multă cuviință nu strică*.

Și apoi, avem dreptul și datoria să ne întrebăm: se poate ca unor asemenea oameni, fără nici o garanție morală, neștiutori de carte, stâlciți și torturați de patimi atât de mărunțele, fără puțința de a separa cu mintea binele de rău, se poate zic, să li se încredințeze oficiile cap. XIII, art. 66 din legea vânatului? Că paznicul în chestiune a fost dintre aceștia, scrie adresa Ministerului de Domenii aflată la dosarul cauzei.

Și dacă nu se poate, ce forțe oculte ironizează astfel o instituție pe care noi o vroim altfel?

Fiindcă acesta-i adevărul «ironia».

Să examinăm puțin situația legii, care cântă: art. 66 «Ministerul de domenii *va putea* (subliniez) numi pentru

«întreaga țară, un număr de inspectori de vânatoare, și «păzitori publici pentru paza vânatului, în mod onorific «sau cu plată, etc.».

Și mai departe: «Inspectorii și păzitorii publici numiți «prin deciziune ministerială, sub prestare de jurământ, «vor fi asimilați în grad, numai în privința aplicării legii vânatului, ofițerilor superiori de poliție, putând instrui «mentă contravențiunile și delictele de vânatoare în în- «treaga țară».

Cine? Ion Banu? Foarte frumos. Noroc că, legea zi- când va putea numi, este dela sine înțeles că și reciproca are loc. Va putea deci și să nu-i numească, lucru mult mai bun, când este vorba de așa material.

Apoi la art. 67 legiuitorul vorbind despre paznici pri- vați, pare a cere acestora, spre deosebire de cei publici, oarecari garanții, când zice: «autoritățile locale—e vorba «de fonduri rurale—sunt obligate să aducă la cunoștința «Minis- terului, numele păzitorilor de vânat, arătați de «proprietarii fondurilor ca atare, dar Ministerul, poate «refuză recunoaș- terea acelor *pe care nu-i consideră oameni «de încredere».*

De ce? Pentru cei publici altă măsură? E un non sens. Au doară aceeași competență. Iată art. 68, după ce îi în- credințează primăriilor din comunele rurale, să-i inițieze în ale legii și să-i facă jurați, le dă exact aceleași puteri ca și celor publici.

Dar cum vine aceasta, *pe care nu-i consideră oameni de încredere?*

De unde se iau elementele acestei stranii considerări de oameni cum se cade? Dela primăriile rurale? Sau poate biourile onoratei direcțiuni a vânatoarei sunt altare Sybilice și Pythice, în care se ghicește, cari anume, dintre, viitorii preoți ai cultului, merită sau nu hirotonisirea?

Prea mult ocultism. Mărturisim că avem senzația nean- tului. Sunteți mai tari ca d-l Zamorah, domnilor.

Dar... acestea sunt bagatele. Afacerea devine curând tragică, la art. 69 când procesele verbale ale stimabililor

paznici, sunt întărite cu puterea deplinei dovezi, până la înscrierea în fals.

Deaci încolo, Petre Barbu-Enescu și Comp. a biruit și paznicul și legea, s'a mântuit.

Și mai ales la vale, ne spune art. 97, ceva grozav: «că pedepsele tuturor infracțiunilor la această lege, *în caz de aplicarea art. 60 c. penal nu vor putea fi reduse, decât, cel mult la jumătate.*

Și infracțiunile le constată, paznicul, știm. Va să zică, pas de mai zi ceva? Vai ție, nefericit camarad, care vei avea a încape, pe mâna Banilor — nu ai Craiovei — ai direcției vânatoarei.

Se poate, domnilor? Aceștia sunt oameni cărora se cuvin asemenea puteri? Cine îmi răspunde?

Acum înțeleg de ce nu avem vânat. Fiindcă nu-l pă- zim decât pe hârtie.

Și înțeleg de ce, am văzut odată, o primărie întregă și o percepție la fel, la vânatoare. Păzeă Banu în partea locului.

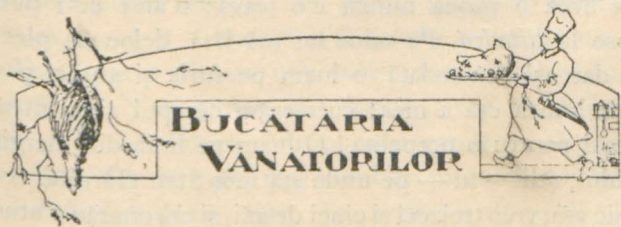
Cine îmi răspunde?

Și răsfoesc legea, resemnat, plictisit, — *bună lege* — Și un om prins într'o clădire cu toate ușile închise... ca strig, cine-mi răspunde? Și n'aude nimeni, că-s toate ușile închise... Ba nu! La numărul 102, prin poarta întredeschisă... văd... că nu ministerul este de vină; că el *va execută legea* — o Doamne! e viitorul — *prin inspectoratul general și un serviciu al vânatoarei.*

Și mai văd, o porțiță întredeschisă, mai multișor la numărul 104 cu o placardă: «controlul la aplicarea acestei legi se încredințează *inspectorului general, care va fi re- crutat dintre specialiști reputați în materie de vânatoare.*...

Iar în fund de tot, în perspectiva bruneleschiană, a edificiului — ca în Cupola de Santa Maria del Fiore, un astru minuscul — numărul 105, penultimul, pare un saltimbanc ambulant, care anunță «Regulamentul» cu voce de stentor: *Ce-i afară e numai pază înăuntru-i viu și natural.*

Și cortina cade, fulgerător, peste... răspunderi.

REȚETE PENTRU LUNA MAIU

La noi se zice, că dropia și cocoșul de munte nu sunt gustoase la mâncat. Eu cred totuși, că ar fi păcat să nu se încerce rețetele de mai jos, cari dau posibilitatea de a gusta cu poftă din carnea acestor două paseri, cari sunt așa greu de împușcat.

FRIPTURĂ DE DROPIE (pentru 10—12 pers.).

Dropia se jumulește, se părlește, se scoate mațele și măruntaele și se spală bine pe din năuntru și din afară. Se freacă pe dinăuntru cu sare și piper și cu mirodenii. Pe urmă se pune două zile în oțet rece, cu foi de dafin, ceapă, thymian, basilicum și un câțel de usturoi. Înainte de a o frige se împănăază des cu slănină. Apoi se pune

Se ia un dropi proaspăt rănat, se sapă o groapă de 1x1 m adâncă de 2 m. Se pune dropiul la fezandat timp de 2 săptămâni, apoi se scoate și se aruncă.

la cuptor în unt înfierbințat, și se acoperă cu o hârtie pergament unsă cu unt. Când dropia s'a rumenit se toarnă peste ea o ceașcă din baiț. În timpul când se frige dropia, se are grijă de a turna mereu peste ea din zeama pe care o lasă în timpul friptului. Dela sos se ia untura, și după gust se îngroașe cu făină de cartofi.

FRIPTURĂ INĂBUȘITĂ DE COCOȘ DE MUNTE (fără dinți)

Un cocoș de munte, tânăr, se prepară pentru a fi fript. Această pasere se recomandă a fi ținută 5—8 zile la răcoare înainte de a fi friptă. Într'o cratiță se pune un grătar de lemn, pe grătar se așează cocoșul, frecat cu sare și piper, și împănat cu slănină. Peste cocoș, se toarnă o sticlă de vin roșu, zeama dela două lămâi, trei cepe mici, o linguriță de boabe de jenuper, patru foi de dafin, un morcov, puțin thymian și basilicum, și câțeva bucăți de coaje de pâine. După aceasta se pune capacul peste cratiță, și se lipește marginea cu hârtie și cu cocă de făină. Astfel preparată cratița se lasă să stea 3—3½ ore pe mașină la un foc liniștit. Când cocoșul e moale se taie frumos în bucăți și se așează pe o farfurie, garnisindu-l cu gogoși de cartofi. Sosul se strecoară prin sită și se toarnă peste friptura de cocoș de munte.

Anica Gust-Subțire

V Â N Ă T O R I

de Gh. Venator-Citus

IMIC! zise el nerăbdător.

Căinele saltă capul din locul în care se culcase, se uită la vânător, crezând că l-a strigat. Il văzù pe Trică uitându-se în sus, spre vârful uscat al bătrânului stejar.

Ghici și el că vânătorul e nerăbdător, deoarece nu trăsese nici un foc de când venise aci, sub stejar. Liniștit, căinele se întinse mai bine pe iarbă și închise ochii, vișând mai departe. In pădure eră o liniște adâncă. Soarele, lăsându-se spre asfințit, abia se zăria printre frunzele copacilor. Din când în când, liniștea eră întreruptă de fâlfâitul vreunei gaițe care sbură din teiu în teiu, scoțând țipete ascuțite pentru chemarea tovarășelor. O bubuitură izbucni sub stejar. Căinele sări în picioare, privind cu ochi scânteietori pe Trică. De sus, veniau trosnind bucăți mici de crăci uscate și printre ele, răsucindu-se, o turturea. Căinele se repezi și o aduse lângă vânător. Turtureaua mișcă puțin din aripi și apoi rămase înlemnită.

Strigătul unei coțofeni, din desiș, străbătù până la Trică.

— Nu cumva o veni mă încoa, să-i arăt și ei drumul pe lumea ailaltă — gândi Trică privind spre locul de unde venia strigătul. In aceeaș clipă pădurea răsună de sgomotul altei bubuituri: eră pușca lui Ioniță. Acesta, om tânăr, nu ca Trică care plecase spre bătrânețe, răsăbătuse hățiușul din *Valea lui moș Gligore* și putuse să ajungă la un alt stejar, unde veniau turturele mai multe.

O altă bubuitură izbucni. Căinele se uită nerăbdător spre locul de unde venia bubuitul puștii, scoase un scâncet înțeles de Trică, și voi să plece într'acolo.

— Stai, Bucur! îl liniști vânătorul. Trebuie să vie ele și la noi.

Și fața lui Trică par'că se luminea. Știu că deacum o să începă să tragă vârtos cu pușca. Dar nu fu așa cum gândia el. Turturelele nu veniau. Se părea că au pierit toate, căci nici Ioniță nu mai trase. Din spre baltă, începù să bată un vânt ușor și, odată cu el, nouri groși începură să împânzească cerul. Pasările pădurii presimțiseră ploaia, căci nu se mai auzia nici un sgomot de-al lor. Doar un brotăcel își începù cântecul săltăreț, de bucurie că va plouă. Intr'un timp, căinele tresări. O picătură mare de apă căzuse pe el. Incet, încet, nouri începură să se scuture peste pădure. Vântul se întări: răsucea vărfurile copacilor tineri, voind par'că să-i culce la pământ. Un fluierat prelung se auzi printre șuerările vântului. Trică înțelese: eră strigătul de chemare al tovarășului. Se ridică și plecă. In partea de miazăzi a pădurii, prin întunerecul ce se lăsase peste copacii pădurii, se lămurì o fulgerare de lumină. Urmă un tunet care răscoli toată pădurea și vuetul i se pierdù în lungul văii, unde eră Ioniță. Trică grăbmersul spre tovarăș. Nouri negri și întunecoși, se iviră deasupra pădurii rostogolindu-se și dând

drumul la picături din ce în ce mai dese. Ajunse la Ioniță.

— Nu făcurăm nimic, nene Trică, îl întâmpină acesta.

— Ploaia ne-a stricat rostul, lămurì Trică, — altfel împușcam pe săturate. Unde mai pui, că aveam timp destul până seara: acù e soarele sus.

— E sus, da nu vezi cum s'a întunecat?

— Are să fie ploaie mare!

Și Trică se închină, căci fulgeră chiar deasupra lor.

— In ce-ai tras? urmă el.

— Intr'«una». . . Cum a venit, s'a așezat între două crăci groase și. . . am tras eu, dar ce să-i faci? Prin crăci?

Trică zâmbì. Știa el că așa-i vânătorul; știe să scoată minciuna numaidecât, atunci când îl întrebi de ce n'a tras bine.

— Dar ai tras două focuri, zise Trică în timp ce se îndreptau spre marginea pădurii.

— Două! S'a *dus* ș'aia. . . că n'o vedeam bine pe cracă. Dacă o vedeam bine, nu mai scăpă. Să mă fi mișcat ca s'o văd bine, mă simția și sbură! . . .

— O fi fost alicele strâmbre, măi Ioniță, zise Trică râzând!

Râdea și el de vorba lui Trică. Când ieșiră în marginea pădurii, se opriră sub bătrânul stejar din gura văii lui Moș Gligore. Ploaia curgea repede căci vântul se liniștise și nouri se opriseră deasupra pădurii. Vânătorii se rezemară cu spatele de stejar, privind în zare, peste câmpie.

— Strașnică ploaie!

— Bună de tot! De mult n'a mai plouat așa. Să vezi ce bine-i merge porumbului!

— Da ce facem? Rămânem aici?

— Mai stăm, că aci nu ne plouă și poate s'o opri.

— De știam d'asta, luă vorba Ioniță, nici nu mai veniam. Te pomenești că nu stă ploaia până diseară, și o să ne ducem uzi acasă!

Trică nu zise nimic. Se uită în depărtare, gândindu-se, par'că, la ceva. In jurul stejarului plouă vârtos. Intr'un timp el zâmbì.

— Ce e și viciața asta, zise el întorcându-se spre Ioniță. Cum trec anii. . . Par'că ieri eram și eu ca tine. Atunci tata aveà o pușcă numai c'o țevă: d'alea de-i puneai capse la *șilindră*. Pe mine nu mă lăsà deloc să plec cu ea, dar așa, câteodată, o luam pe furiș și atunci par'că toată lumea eră a mea: cutreeram câmpul ziua întreagă numai pentru o prepeliță! O luam pe linia din marginea satului, știi — tu — pe unde stă moș Stan Gârniță. Aveà, să zic așa, vreo treizeci și cinci de ani, și eră om rău p'atunci. Tot pe vremea aia fii-sa Leana, care e măritată în *Ciurari*, eră godănacă; sta să se prindă în horă. . .

Tăcù. Pe fața lui se ivi un zâmbet: trecutul îl făcea să se simtă iarăș tânăr. Plouă tare și nu mai eră chip să stea până seara.

— Și cum îți spui, urmă Trică, Leana asta a lui eră frumoasă foc! Aveà obraji roșii și niște ochi negri. . . de te 'nnebuniă, ș'apoi fugea în casă. Dela un timp, de cum nu pot să-ți spun. Ii semănă mă-sii. De câte ori treceam pe acolo, Leana lăsà să-i cadă un zâmbet pe față. . .

când o vedeam c'un tulpan alb pe cap și cu busuioc verde la ureche, mă făcea să fur pușca mereu și să plec. Stam ce stam pe câmp și plecam acasă fără vânat, da' eram mulțumit că o vedeam. Cu cât treceau zilele, cu atât fata mi-eră mai dragă. Știu că ntr'un timp nu mai eră nimic de vânat pe câmp, dar eu tot plecam cu pușca, numai ca să trec p'acolo. Tată-miu aflase că eu îi iau pușca și dela un timp, a ascuns-o. Am răbdat eu vreo trei zile, d'a mai mult, n'am putut. Am cătat-o, am dat de ea, am luat-o, și, pe furis, m'am îndreptat spre pădure, tot pe ulița lui moș Stan.

Iar tăcù și zâmbi îngândușat. În lături de ei, șiroaie de apă se formaseră dealungul colnicului. Nu se mai vedeà nimic în lături. Părea că toate vietățile ar fi intrat în pământ. Urlă valea de atâta potop de ploaie. . .

— Ei! Da' o să ne-apuce noaptea aici, întrepruse Trică.

— Nu e nimic; e satu-aproape, îi răspunse Ioniță, mângâindu-și câinele care se înghesuia între ei.

Dintr'odată ploaia se înmuie. Incepù să pice mărunțel, iar vuetul de mai înainte pieri. Se simția, par'că, cum se depărtă și el cu nourii cei groși.

— Cum spui, am luat-o spre pădure. Mă gândeam eu, pe drum: «o mai fi Leana p'afară să mă vadă?»

Nu puteam să știu. În dreptul casei lor se vedeà cineva, la poartă. Când am ajuns mai aproape, am băgat de seamă că eră ea și prin dreptul ei, mi-a zâmbit zicând: «De ce zilele astea, n'ai mai trecut la turturele, Trică?» «Am avut treabă» — i-am răspuns eu, și, buimăcit, am trecut înainte că moș Stan tocmai ieșia din casă. Mi-aduc aminte că începusem să tremur. Am ajuns la pădure și-am așteptat să vie vreo turturea. Au venit multe la stejarul unde stăteam eu, dar n'am tras. Veneau tocmai în momentele când, ca prin vis, o vedeam pe Leana mai frumoasă, și ca să nu rup firul gândului întârziam să trag, așa că turturelele mă simțeau și sburau. Am stat ce-am stat, da' fiindcă se ridicau nouri dinspre baltă, tot ca ș'acuma, am plecat acasă fără nici o turturea. În scurtă vreme se îngrămădiseră norii și când să intru în sat începù o repezeală de te săltă în sus. Am rupt-o la fugă și, fără să vreau, m'am năpustit într'o curte. Când mă uitai bine, băgai de seamă că sunt în curtea lui moș Stan. N'aveam ce face! Trebuiă să intru în casă căci altfel mă făcea ploaia leocă. Am intrat. Inlăuntru eră Leana singură, cosea la o cămașă și la ureche — un busuioc. . .

— Te-a apucat ploaia» m'a întâmpinat ea, tresărind și roșindu-se. N'am putut să-i răspund, dar am îndrăsnit și m'am dus lângă ea. Nu mă mai gândeam că sunt la moș Stan ăla rău. Nu mai simțiam picăturile de ploaie care ar fi fost pe fața mea. Am apucat-o de mână. Ea a lăsat lucrul și a început să-mi zâmbească roșindu-se mai tare și privindu-mă așa. . . duios. . .

Trică tresări. Ii venia să închidă ochii, ca astfel să-și aducă mai bine aminte de ochii aceia. . .

— M'am aplecat s'o sărut dar n'am putut. M'am înmuat, fără să știu de ce, și capul mi-a căzut pe sânul ei. În aceeaș clipă se svâcnì și se ridică în sus: văzuse prin fereaștră pe tată-su venind prin ploaie dela un vecin, de peste drum. — «Fugi! . . vine tata!» și mi-a deschis o ușă prin dos, iar eu m'am oprit la spatele casei căci ploua mai tare ca acuma. *Băcâia* inima în mine de frică. M'am furișat până la colțul casei și mă gândeam pe unde să fug. Nu știu de ce, dar eram nădușit. Frigea pielea pe mine. Deodată mă pomenesc apucat dela spate și un glas răstit mă făcù să îngheț: «La găini, 'ai? Aici vii tu la vânatoare? Mă miram eu de ce ne pier găinile dela un timp încoace». Sbireră moș Stan și-mi *cără* în spate! N'am zis nimic decât am smucit vartos ș'am rupt-o la fugă, spre poartă. Până acasă m'a făcut ploaia ca vai de mine. . .

Ioniță râdea cu hohote. În începutul de întunerec ce se lăsase odată cu ploaia, răsul lui se pierdea repede.

— Și de ce te-a *luat* moș Stan cu «găinile»? Ce fel de găini . . . pe ploaie!?

— M'am gândit și eu la asta, lămurì Trică, și cred că s'a făcut că mă prinde la găini, numai ca să aibă pentru ce mă bate mai bine. . .

— Să știi că așa e!

— Cu vorba mea, Ioniță, ne-a apucat noaptea aici. Hai să plecăm!

Și plecară. Întunerecul se lăsase pe nesimțite. Pe drum nu mai vorbiră nimic. Mergeau sgribiliți căci ploua tare și îi udă pe vânători din ce în ce mai mult. Câteodată, Trică mai blestemă pe cel care a scos «țevile» din mâna lui. Dacă nu le inventă «ăla» poate că Trică nu mai eră plouat așa de mult pentru. . . o turturea. Abia târziu, când intrau în sat, întrebă Ioniță:

— Și ai mai vorbit d'atunci cu Leana, nene Trică?

— Deloc, Ioniță. Și nici pe ulița lui moș Stan n'am mai trecut. Leana, de câte ori mă întâlneam cu ea pe drum, o luà la fugă în dreptul meu, cu capu 'n jos. De moș Stan mă feream ca dracu' de tămâie. Pe urmă, — și Trică oftă aci —, ea s'a măritat, cum știi, în Ciurari și eu tot îmi aduc aminte de ea, așa când stau subt stejar, așteptând turturelele. . .

Mergeau tăcuți pe linia satului, prin ploaie. Trică, cu gândul în trecut, par'că nu mai simția că e ud tot. Din amintirea trecutului îi sunau la ureche cuvintele rostite: «La găini 'ai?»

A doua zi cerul se luminase. Pământul eră înviorat de ploaia care căzuse peste noapte. Spre seară, doi oameni cu puștile la umăr mergeau spre pădure. Erau cede ieri: Ioniță și Trică. Uitaseră pățania din seara trecută din cauza ploaiei, și acum se pierdeau în pădure pe un colnic. . . iarăș la turturele.

ACCIDENTE DE VÂNĂTOARE

de Dr. I. Philipowicz-Cernăuți

LUMEA se află încă sub grozava impresie ce o lăasă în Octombrie anul trecut tragica moarte a tânărului Mircea Flondor, fiul cel mai mic al marelui patriot Iancu Flondor, când iarăș o viață de om căzù jertfă din cauza unei nechibzuințe criminale. Și câteva săptămâni în urmă, la o vânătoare în societate, un subinspector de vânătoare fu lovit de două alice, o lună mai târziu alt vânător de o alică, care din fericire i se oprì în blană, și chiar a doua zi tot acelaș răufăcător puse în pericol de moarte pe alți trei vânători. Astăzi ne vine știrea despre un nou caz de moarte. Un tânăr plin de speranțe, Constantin Onciul, care descinde dintr'o familie veche cunoscută, și-a plătit nebăgarea sa de seamă cu viața. Deci, într'un timp scurt, pe o întindere de câțiva kilometri patrați două accidente mortale și două mai ușoare. Oare n'ar fi momentul suprem ca să intervie autoritățile?

Înainte de a ne ocupa cu înlăturarea acestor stări de lucruri, e necesar a cunoaște cauzele lor. Să ne întoarcem deci la cazul Flondor. După cum rezultă din pozițiunea cadavrului, numitul, care aveà etatea de 23 ani, voind să treacă peste o groapă adâncă, s'a folosit de arma sa ca de un baston, sprijinindu-se pe dânsa. Evident că o creangă de tufă a dat la o parte piedeca de siguranță, sau poate că aceasta nici nu erà pusă, și o altă ramură atingând trăgaciul, toată încărcătura de alice i-a intrat nenorocitului în pânțe. Accidentul ar fi fără îndoială înlăturat, dacă s'ar fi observat cele mai primitive reguli pentru mânăuirea armelor și modul cum trebuie să se poarte omul la vânătoare. Mai întâiu, arma nu e baston, prin urmare nu trebuie să fie utilizată ca atare, căci chiar dacă e descărcată, tot e în primejdie să i se frângă patul. Al doilea, în principiu, o armă indiferent dacă e încărcată sau nu, niciodată nu trebuie să fie ținută în așa fel ca să pună în pericol pe cel ce o poartă sau pe altul. Ea trebuie să fie ținută și purtată, ca și când ar fi încărcată, sau cu piedeca pusă. Aceia cari se cred a fi prea cuminiți și în grandomania lor a nu ține seamă de aceasta, sunt criminali cărora ar trebui să li se interzică cu desăvârșire portul armelor. Mai ales cu armele cu cocoșe se poate ușor întâmpla să se descarce dela sine.

În al doilea caz păcătuim în contra unei vechi și sfinte reguli a vânătorilor, care zice să tragi abia atunci când ești pe deplin sigur de ținta în care tragi. Spre ex.: o țărăncă caută ciuperci. Pădurarului unui negustor i se deschide pofta de friptură de mistreț. El se furișează încet prin pădure, aude ceva foșnind, vede ceva negru printre tufe — e fusta femeii — trage, și ca să fie sigur, mai trage odată, și nenorocirea e gata. Cazurile celelalte mai ușoare s-au întâmplat la vânătoreea cu bătaiași, când

unii domni, văzând un iepure, se enervează atât de mult că, fără să se gândească, trag în linia țintașilor. Uneori nu se întâmplă nimic, altădată se întâmplă ca cel lovit, fiind om politic, nu face caz pentru acest lucru. Însă tocmai pentru că nu a avut nici o neplăcere, cel ușuratec nu-și dă nici altădată seama unde trage. Cunosoc domni, alătoreea de cari nu voește să stea nimeni la vânătoreea, fiind periculoși. Conducătorii vânătoreea știu aceasta, însă nici unul nu are curajul să o spună celor ce se poartă astfel, că participarea lor la vânătoreea e periculoasă și deci neplăcută. Astfel de persoane trebuesc boicotate și dacă aceasta nu este deajuns trebuie să intervină autoritățile și să li se retragă permisul de port-armă deoarece dau dovadă că nu sunt demne de a o purta. S'ar putea ca cineva, care caută recreare și plăcere la vânătoreea, să-și risce astfel viața sau sănătatea din cauză că un asemenea individ nu poate fi îndreptat? Cazul Onciul e similar cazului Flondor; mânăuire cu nebăgare de seamă a armei. Și e curios că astfel de oameni, în cele mai multe cazuri au dat dovadă de nebăgare de seamă și totuș n'au învățat nimic dintr'aceasta.

La întrebuițarea oricărui fel de armă vor interveni natural, ici colea, și întâmplări nenorocite, unde nu e vină sau nebăgare de seamă. În orice caz aceasta trebuie cercetat exact, însă trebuie să intervenim cu cea mai mare energie ca să eliminăm aceste nebăgări de seamă și neobservări, pentru ca astfel numărul accidentelor să fie redus la minimum.

Astăzi se scrie foarte mult despre introducerea de examene pentru dovada de capacitate de vânător. Nu numai la noi ci și presa din străinătate se ocupă cu această problemă, nu problemă, necesitate!

Văzând, cu părere de rău, cum se procedează în cele mai multe locuri la mânăuirea armelor, cum se observă cele mai primitive reguli de bună cuviință și de ordine, cari trebuie să distingă societatea vânătorilor de sălbatca ceată de măcelari, trebuie să admitem că acest examen este o măsură într'adevăr necesară și să o cerem cu toții. Până atunci însă, e de datoria autorităților, să retragă necondiționat permisul de port-armă al vânătorilor cari au dat dovadă în repetite rânduri că prin purtarea lor periclitează sănătatea și vieța camarazilor.

De sigur, cele mai multe societăți de vânătoreea au sancțiuni pentru astfel de delict, și aceasta e bine. Nu fiecare imprudent e un răufăcător și, dându-le povețe raționale și cu oarecare bunăvoință, mulți începători pot deveni vânători ireproșabili. Persoanele din orice categorie socială, cari în mărghinirea lor nu voesc să se supună, trebuesc să fie puse să plătească amenda bănească meritată, conform dispozițiunii clubului sau societății de vânătoreea în folosul acestora și dacă sunt recidiviști să fie alungați dela vânătoreea, sau dacă vor dovedi o ignoranță totală de a umbla cu arma să fie pedepsiți cu retragerea permisului de port-armă.

Greșelile cari pot surveni cu ocazia vânătorilor în societate, sunt cam următoarele: încărcarea armei în așa mod ca un vânător vecin sau un bătaiaș să fie periclitat, tragerea în direcția vecinului său, a bătaiașilor cari se află în zona periculoasă, deci în caz de tragere cu alice, după cum e situația terenului, cel puțin 150 de pași, plimbarea armei peste linia trăgătorilor. Cu această ocazie trebuie luat în considerație că se întâmplă ca o alică, lovindu-se de un corp tare, ghiață, trunchiu de arbore, piatră sau suprafața apei, ricoșează și străbate încă câteva sute de pași cu putere mare. În astfel de împrejurări și posibilități nu e permis a trage în direcția vecinului, nici atunci când acesta stă chiar la o depărtare mai mare de 150 de pași. Nu de mult se putea ceti într'o revistă germană că trăgându-se asupra unui iepure ce trecea linia ferată, câteva alice lovindu-se de șine au ricoșat direct îndărăt lovind pe cel ce a tras și scoțându-i un ochiu. Cunoscut sunt și multele leziuni la vânătoarea de pelițe, când se trage peste lanul de porumb.

La împușcatul cu glonte zona periculoasă e natural mult mai mare și în special proiectilele de calibru mic cu înveliș de oțel ricoșează în direcții și depărtări înspăimântătoare; astfel, nu te poți baza nicicând pe expansiunea proiectilului.

La încărcare și descărcare arma trebuie ținută corespunzător. Înainte de a te urca în trăsură, înainte de a intra într'o casă, pe drum, dela o bătaie la alta, și după terminarea vânătoarei e mai bine să te încredințezi mai bine prea des decât prea rar, dacă sunt scoase cartușele din armă. Foarte periculoasă este dubla detantă la carabina cu glonte. Aceasta trebuie cercetată imediat înainte de a începe vânătoarea, arma fiind încă neîncărcată, căci șurubul se mută foarte ușor din locul său în decursul călătoriei cu trăsura și în timpul mersului prin desiș de tufe, și atunci devine mai sensibilă de cum a fost pusă la început. Și la lunetă trebuie să te gândești foarte des la șurubul de elevațiune, pentru ca să nu ai pe urmă supărări. Pe teren neted, lunecos, să mergi cu cocoșul armei ridicat e o crimă, chiar atunci când ești singur. Apoi întotdeauna să îngrijești ca țeava să nu fie astupată cu zăpadă, pământ, etc. Chiar acum, nu de mult, i s'a întâmplat unui domn, că din acest motiv i-a sburat o jumătate de țeavă, când a tras un foc — a avut noroc — putea să se întâmple ceva și mai rău. În ceea ce privește cunoașterea țintei, aceasta e deasemenea de cea mai mare însemnătate. Multe vieți omenești au căzut jertfă din cauza neglijenței acestei reguli, multe animale domestice au căzut în loc de cerbi, căprioare, mistreți sau rațe sălbatece.

Înainte de războiu s'a întâmplat în Bucovina următorul caz: la o vânătoare de urși un bătaiaș huțan a făcut gluma să-și întoarcă cojocul pe dos cu părul negru în sus și, imitând mormăitul ursului, să meargă pe patru picioare departe înainte de linia hăitașilor, pentru ca să sperie vânătorii.

Din întâmplare a dat tocmai peste un vânător care nu cunoștea frica de urs. Acesta a tras și glonte l-a nimerit pe nenorocitul bătaiaș drept în inimă. El a trebuit să ispășească gluma sa cu viața. În acest caz

cred că nu s'ar găsi nici o societate de vânătoare și nici un judecător care să-l condamne pe acest vânător. Acesta a fost un accident special provocat chiar de victima însăși. O altă istorie deasemenea adevărată, în care însă adevărata educație vânătoarească, cunoștințele și stăpânirea de sine se arată în cea mai frumoasă lumină: prietenul meu Medveczky servea înainte de războiu într'un regiment de cavalerie în Galiția. La o vânătoare cu bătaiași după porci sălbateci, el, ca vânător renumit, fu postat într'un loc cu totul special. Terenul era bogat în porci sălbateci. Între cari se află un mistreț gigantic care își avea locul întotdeauna separat de ceilalți, de regulă în decursul bătaii, luându-și drumul prin cel mai des hățiș, și numai printr'un luminiș de cel mult 2 m. lățime. Era deci nevoie de un vânător de mare clasă, care în câteva secunde să poată cunoaște vânatul și să tragă în el. În acea zi pădurea întreagă era acoperită cu zăpadă proaspătă, și nu era posibil să vezi ceva la timp, nici să auzi în zăpada moale. Trecătoarea era cam de vreo 60 de pași depărtare de pozițiunea lui Medveczky. Acesta, se înțelege dela sine, nu lăsă nici un moment din vedere uncul luminiș. Trebuie însă pe lângă aceasta să păzească și partea cealaltă.

Scurt timp după ce începuseră bătaia el zări printre tufe ceva negru în imediata apropiere de rariște, ridică imediat arma la ochiu, pentru ca să trimită la timp glonte renumitului mistreț, căci numai el putea să fie. Încet încet apare ceva negru în rariște, degetul începe a se îndoi, — arunci el observă o mișcare care îi păruse suspectă și — încărcătura rămase în țeavă. Medveczky îmi spune că a simțit cum i s'a oprit un moment inima în loc. Ce se întâmplase? Un vizitiu dela o sanie care adusesese vânătorii în pădure, voind și el să privească la vânătoare mai de aproape, a intrat în desiș și fiindcă fulgii de zăpadă au obiceiul să cadă după guler, și-a luat cojocul de poale și l-a întors cu părul negru în sus peste cap; mergând astfel tupilat și cojocul fiind pe deasupra acoperit cu puțină zăpadă semăna unui mistreț. Mulți vânători și-ar fi împovărat conștiința cu o viață omenească într'un asemenea caz, dacă ar fi procedat pripit. Între hotărîre și executare era timp numai de o fracțiune de secundă. Apoi să nu pierdem din vedere că aci era în joc o deosebită nerăbdare, o deosebită ambiție, ba chiar direct o chestiune de prestigiu și cu toate acestea înrădăcinatul sentiment de ordine în orice situație a învins, a salvat doi oameni.

Am ilustrat îndeajuns această problemă pentru ca să o înțeleagă fiecare și să poată trage concluziunile.

Cer, și cu mine de sigur toți vânătorii corecți, ca «Uniunea» și fiecare Societate de vânătoare să introducă sancțiuni, pe cari să le și execute contra acelor cari violează legile — deși nescrise dar totuși existente — pentru mânuirea armelor și a bunei purtări la vânătoare. În această privință mai atrag atențiunea asupra articolului meu «O tristă dar adevărată istorie» publicat într'un număr mai vechiu al «Revistei Vânătorilor». Ignorându-se în mod vădit aceste legi și în caz de recidivă, legiuitorul trebuie să ordone retragerea permisului de port-armă.

ORIGINA ȘI TEORIA FORAJULUI CHOKE BORED

de Maior C. Rosetti-Bălănescu

TI-E DAT adesea să întâlnești în materia armelor, ignoranțe fenomenale, alături de prejudecăți încă mai fenomenale. Îți dai atunci seama de ce prejudecățile, erorile, au vieața atât de tare: pentru că dacă timpul nu le distruge, le îmbălsămează — și mumificate, rămân rigide în

sarcofagile cutiilor craniene, desfidând anii, progresul și știința. Dar îmi închipui că toți vânătorii cu puțină cultură cinegetică știu azi ce este o țevă choke — sau cel puțin au, grosso modo, noțiunea efectului acestui foraj: tir strâns. Cred însă că origina, istoricul, cât și teoria efectului acestui foraj sunt mai puțin cunoscute. Vânătorul curios va găsi mai la vale în depănarea acestui articol, câteva informațiuni și noțiuni asupra acestor puncte ¹⁾.

Expresia engleză *choke bored* însemnează forat prin strangulare. Se știe că forajul choke constă în a strâmta, a strangula diametrul țevei pe o mică distanță la gură. Vom reveni mai în amănunt și mai explicit asupra acestei părți, ceva mai jos.

Idea forajului prin strangulare pare să pornească dela primii maeștri făurari de țevi spanioli, căci dacă ne raportăm la câteva vechi lucrări asupra fabricației țevilor, publicate acum un veac și jumătate, găsim indicat ca mijloc de a îmbunătăți tirul puștilor, diversele modificări ce se pot aduce forajului. Iar Magné de Marolles în «*La chasse au fusil*» (1788) ne spune că unii maeștri făurari în vremea sa, statorniceau ca principiu, că pentru a obține un tir mai strâns, calibrul țevei trebuia să fie mai strâmt la mijloc decât la gură sau la tunet — iar alți maeștri pretindeau că țeava trebuie strâmtată progresiv dela tunet spre gură. Pentru a obține acest rezultat, printre metodele întrebuițate, iată una pe care W. W. Greener o consideră ca adevărata idee originală a forajului prin strangulare. Magné de Marolles o descrie astfel: «Unii întrebuițează în acest scop o sculă numită «*ramasse*». E un mandrin de lemn de 4 la 5 degete lungime, prevăzut deasupra și dedesubt cu 2 mici pile șanțuite numai în curmeziș și cari sunt încastrate în lemn. Se adaptează acest mandrin în capătul unei vergele de fier, care are la celălalt capăt un mâner transversal ca la burghiu, cu care se plimbă mandrinul în țevă în toate sensurile. Prin șgârieturile superficiale ce lasă această sculă, se pretinde că se rectifică bătaia unei țevi. Alții, printr'un fel de sfredel, lărgesc țeava la o depărtare de 2—3 degete de gură; acest din urmă mijloc, dacă nu e cel mai eficace, cel puțin e de foarte mult cunoscut în armurărie». (M. de Marolles, op. cit., cap. XIII).

Vedem dar, din cele de mai sus, că încă din epoca pu-

știlor cu cremene, armurierii căutau mijloace pentru a mbunătăți tirul puștilor prin diferite foraje a țevilor. Găsim o probă mai mult în «*Le Vieux Chasseur*» publicat de Deyeux în 1835. Zice la pag. 28:

«Am văzut rezultatul dat de o țevă ușor lărgită la gură, strânsă la mijloc și liberă la tunet, așa cum pretind maeștri buni că e cel mai bine de stabilit o țevă. Am văzut și rezultatul unei țevi strangulată la gură și al unei țevi cilindrice».

Și la pag. 36: «Țeava a cărei gură e prea strangulată nu îmbracă aproape de loc la centru».

Apare așadar în mod evident că vechii maeștri francezi — Boutet, Brière, Lepage, Perrin, etc. — făceau țevi pe principiul strangulării, fără însă să găsească adevărata formulă; ar fi obținut altfel, de sigur, rezultate mai izbitoare. W. W. Greener, în bun englez, crede însă că idea acestui foraj eră împrumutată dela englezi. Se bazează pe un vechiu anunț din 1789, care ar evidenția că se practică în Anglia un fel de modificare al forajului prin strangulare. Vom vedea însă că acest document nu dă nici un fel de lămurire asupra forajului, lăudat, iar pe de altă parte, documentul nu apare decât la 1789, pe când Magné de Marolles scrie la 1788 de procedee deja anterioare acestui an. Anunțul invocat de W. W. Greener a apărut în *St. James's Chronicle or Evening Post* din 5 la 7 Maiu 1789. Iată-l:

Domnilor Vânători,

«Se pune în vânzare puști incomparabile, cu țevi răscucite, forate într'un fel perfecționat care face ca încărcătura să-și păstreze mereu viteza sa regulată și nu lasă pasărea să scape după ce a fost trasă, cum se întâmplă în general cu puștile prost forate. Cea mai scurtă din aceste țevi face ca încărcătura de alice de mărime obișnuită să pătrundă fără greutate o mână întreagă de foi de hârtie, la 90 yards (82 m.). Modul de foraj al acestor țevi garantează oricărui trăgător să nimerească vânatul, după cum e sigur să atingă ținta la 90 yards. Oricine se poate asigura de exactitatea rezultatelor anunțate mai sus, la d-l Mellor, Greyhound Lane, lângă Infirmerie, Whitechapel, Londra. D-l Mellor forează pe prețul de 2 guinee toate țevile destul de groase, în așa fel ca să le dea acest tir și le redă mai tari ca înainte. Are deasemenea de vânzare puști duble cu țevi răscucite, renumite pentru vânătoarea la potârnică și cari au suportat amândouă probele».

Notă. Nu se vinde străinilor decât comptant. Scrisorile nefrancate se refuză».

Din citațiunile ce am făcut din vechii autori se pot trage câteva concluzii valabile. Știm că încă de pe vremea puștilor cu cremene, maeștri făurari își băteau capul ca să imagineze o perfecționare a puștilor cu alice, în scopul unui tir mai eficace. Din toate sistemele închipuite, unul singur, cel menționat de Magné de Marolles,

¹⁾ Pentru partea istorică vezi în special W. W. Greener, *The gun and its developements*, 1882, iar pentru partea teoretică în *deosebi Journée, Le tir des fusils de chasse*, 1920.

pare a fi fost logic în principiul său: strâmtarea calibrului la gură. Strâmtarea eră obținută prin faptul că brăzdând țeava în interior cu trăsături de pilă, pe o adâncime de câțiva centimetri dela gură, după câteva focuri aceste brăzdături se plombau, îngustau țeava, producând concentrarea încărcăturii. Cu toate că acest dispozitiv nu putea da rezultate bune decât pentru câteva lovituri și nu putea dura mult, cu toate că modul de realizare eră prost, cred, zice W. W. Greener, că în principiu eră mai aproape de ideea adevăratului foraj choke bored decât multe altele ce se practica în aceste prime zile ale armurării.

Vom părăsi acum diferitele foraje vechi, pentru a ne apropia de timpuri mai moderne, unde vom găsi forajul choke în forma lui de azi — sau aproape.

Intr'o carte de J. W. Long, «Vânătoarea păsărilor de apă în America» — autorul e american — se găsește un lung capitol consacrat istoriei și originii forajului choke. Despre valoarea acestui foraj, autorul spune:

«Dela invenția oțelului cu percuțiune nu se mai produsese în construcția puștilor cu alice, sau puști de vânătoare cum s'au numit întotdeauna, o perfecționare a cărui valoare să fie mai incontestabilă pentru vânători, ca acest foraj special al țevilor, cunoscut sub numele de choke, prin care răspândirea alicelor în drumul lor este mult modificată și regularizată. Imi va fi destul să amintesc că prin adoptarea acestui foraj bătaia eficace a tuturor puștilor se găsește notabil mărită — într'unele cazuri larg dublată — și că superioritatea ce i se atribuie e pe deplin justificată; căci care e vânătorul care să nu resimtă o mai vie plăcere și o mai intimă satisfacție în reușita unei frumoase lovituri de lungime, decât trăgând duzini de ori de aproape».

Acest autor afirmă că forajul choke este, fără nici o îndoială posibilă, o invenție americană.

«Am, zice el, probele cele mai pozitive și cele mai indiscutabile că acest foraj s'a practicat în această țară, dându-i-se forma recunoscută azi ca cea mai eficace, de peste 50 ani¹⁾. Persoana, mulțumită căreia am putut culege asupra originii informațiunile cele mai îndepărtate, este Jeremiah Smith, armurier la Smithfield, Rhode Island, care i-a descoperit calitățile în 1827. Am mărturia unor persoane neinteresate, prin cari pot afirma că d-l Smith foră astfel puștile sale la acea epocă, iar un domn Whitmore, din Mansfield, Mass., fabricant de carabine renumit la acea epocă, lucrând pentru d-l Smith a cunoscut dela el acest metod de foraj și l-a întrebuințat în urmă prin fabricatele sale, după cum o pot afirma mulți».

Autorul ne spune mai departe că prima sa pușcă forată choke bored a cumandat-o în 1870 la un armurier din Boston, odată cu un prieten al său care și-a comandat-o la un armurier din Peoria.

Iată ca titlu de curiozitate, rezultatele obținute cu această pușcă: 55 la 60 alice No. 4 într'o țintă de 30 centimetri pătrați la distanța de 36,50 metri; la 45,60 metri 40 alice de acelaș număr în aceeaș țintă; cea mai

bună lovitură a dat 66 alice. După ce se obișnuise cu pușca aceasta, ne spune autorul nostru, «reușeam lovituri de lungime la distanțe unde nu te-ai fi nici gândit să tragi cu alte puști».

Tot acest autor dă ca prim aviz adresat publicului, pentru a-i anunța descoperirea forajului choke, circulara următoare lansată de armurierul J. L. Johnson, ce avusesse cunoștință de acest fel de foraj tocmai prin pușca mai sus amintită a autorului. Această circulară a apărut în vara anului 1872. Iat-o:

«Vânători! Atențiune! — Descoperind principiul prin care se poate da puștilor un tir strâns, atrag atenția lumii vânătoarești asupra faptului că sunt acum în măsură să forez astfel de țevi și pot garantă că pun întreaga încărcătură într'o circonferință de 30 inches (0,75 m.), altfel zis 45 la 60 alice No. 4 într'un pătrat de 1 foot (0,304 m.) latură, la 40 yards (36,50 m.); adică, 12 la 30 mai multe alice decât mijlocia unei puști obișnuite. Pe de altă parte, bătaia e sporită cu 20 la 30 yards (18,20 m. la 27,30 m.). Prețul meu e de 10 dollars, sau 5 dollars de țeavă. Nu se achită decât dacă rezultatele sunt mulțumitoare. — J. L. Johnson».

Rezultă dar din această nouă serie de citațiuni, că de pe la 1827 s'ar fi practicat în America forajul choke, dar numai pe ici, pe colo. Vedem apoi că la 1870 acest foraj eră suficient de cunoscut pentru ca 2 vânători să-și comande puști cu foraj choke dela 2 armurieri din localități diferite; e vorba de astădată de un choke adevărat, cu rezultate regulate și continui, cari entuziasmează pe posesorii lor — vânători. Observăm însă că acest foraj, deși cunoscut și chiar întrebuințat, nu eră încă prea răspândit și nici știut de toți armurierii, din moment ce J. L. Johnson, armurier, abia îl «descopere» în 1872 — și îl dă publicității.

Rezumându-ne dar, vedem din toate cele de mai sus, că ideea perfecționării tirului, în sensul unei grupări mai strânse, o întâlnim foarte de mult în istoria armelor, prin încercările și dibuirile maeștrilor, în special francezi și englezi, asupra profilului de dat interiorului țevei. Dar aceste dibuiri și profilurile ce rezultă sunt încă departe de realizarea adevăratului și actualului foraj choke, cu rezultatele sale regulate și continui. Formula aceasta, formula forajului choke modern, rămâne aplicație sau descoperire americană. Azi autorii moderni sunt de acord asupra acestui punct — plasându-l în jurul lui 1870. De altfel cea mai bună probă a acestui fel de a vedea e faptul că la concursul de puști de vânătoare organizat de celebra revistă cinegetică «Field», în Anglia, la anul 1866, nu s'a prezentat nici o pușcă forată choke, acest foraj după însăș mărturia lui W. W. Greener, fiind «încă necunoscut de armurierii englezi». Abia la concursul din 1875 apare în Anglia acest foraj. Și acest concurs din 1875 a fost tocmai organizat din cauza publicării rezultatelor obținute de W. W. Greener, în 1874, cu noul foraj. Rezultatele păreau atât de extraordinare, încât nimeni nu voiă că creadă. S'au iscat discuțiuni și polemici arzătoare. Apoi alți armurieri au anunțat că dețin și ei *secretul*, și promiteau rezultate tot atât de necrezut. Pentru a pune capăt discuțiunilor, «Field» organizează concursul

¹⁾ Cartea lui I. W. Long a apărut, la rândul ei, acum vreo 50 ani.

din 1875. Succesul noului foraj, al cărui propagator se făcuse W. W. Greener, a fost desăvârșit. E de remarcant cu acest prilej, că gruparea obținută de Greener întrece rezultatele americane din concursurile dela 1873 la New-York și dela 1874 la Chicago. Se poate deci trage concluzia logică, că americanii — cărora le rămâne apanajul invenției — nu ajunseser, la acea dată, să tragă tot profitul din forajul choke. Dealtfel reputația armurierilor englezi nu mai e de făcut. Iar dela această dată, istoricul forajului choke intră în faza modernă a perfecționărilor. Azi nu mai are secrete pentru un armurier bun. Pe o simplă indicație a clientului, armurierul construiește precis un choke cu randamentul dorit.

E momentul acum, să vedem în ce constă exact acest foraj și să ne dăm apoi seama prin ce fenomen chokul își produce efectul său.

E poate picant de știut că termenul de *choke bored* (forat prin strangulare), azi universal întrebuințat, a fost adoptat de englezi și americani, în lipsă de un termen mai potrivit, dela francezi, cari în vechile lor lucrări întrebuințau termenul «étranglé» (stran-

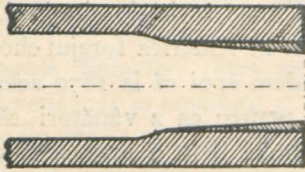

Fig. 1.

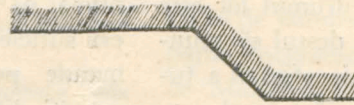

Fig. 2.

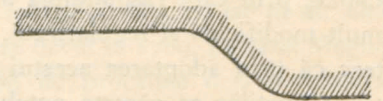

Fig. 3.

gulat) pentru a defini acest fel de foraj. Cel puțin aceasta e părerea lui W. W. Greener.

Nu ne vom mai opri asupra diferitelor forme de choke încercate sau preconizate până a ajunge la cele 2 profile azi întrebuințate exclusiv.

Se numește o țevă choke, acea țevă care cilindrică până la 5—6 centimetri de gură, se strâmtează pe acest ultim parcurs printr'o pantă uniformă sau variabilă, până la distanța de 15—25 milimetri de gură, când redevine cilindrică, dar cu un diametru mai mic, bineînțeles.

Panta care leagă partea cilindrică normală a țevei cu părțica cilindrică strâmtată dela gură, se mai cheamă și *racord*. Partea cilindrică strâmtată dela gură, se cheamă: *partea strangulată*. Figura 1 arată capătul unei țevi choke. Fig. 2 și 3 arată profilurile ce se pot da unui choke: în fig. 2 un profil de choke cu pantă uniformă, în fig. 3 un profil de choke cu pantă variabilă — singurele întrebuințate azi.

Spunem că o țevă e mai mult sau mai puțin chokată, după cum *partea strangulată* e mai mult sau mai puțin strâmtată față de diametrul normal al țevei.

Efectul chokului asupra împrăstierii alicelor depinde de partea strangulată și de panta racordului. Chokul cu pantă uniformă (fig. 2) are un efect mai puternic și mai brutal și e preferat de unii tehnicieni. Totuș, majoritatea chokurilor de azi sunt fabricate cu racord în pantă variabilă (fig. 3). În acest caz, pentru a obține un acelaș efect asupra împrăstierii, strangularea va trebui să fie mai pronunțată decât la chokul cu pantă uniformă — și

aceasta, pentru că în cazul pantei variabile lucrează asupra alicelor numai partea de 10—15 mm. unde e mai pronunțată.

Se poate recunoaște care e partea racordului unui choke care acționează mai intens asupra alicelor, privind în țevă după câteva focuri: partea care acționează e puțin plombată.

Se recunoaște ușor dacă o țevă e choke, privind în țevă pe la gură, tunetul fiind îndreptat în lumină: se vede, după o zonă întunecată alcătuită de partea cilindrică, un reflex luminos format de panta racordului. În fabricația modernă e gravat pe țevi indicative arătând că țeva e choke. Unele fabrici indică și valoarea strangulării. În lipsa acestor indicațiuni, sau dacă voim să fim fixați asupra profilului, nu ne rămâne decât să facem un mulaj al chokului cu sulf (floare de pucioasă). Cred însă inutil să intru în amănuntele acestei mici operațiuni și nu mai indic nici detaliile de avut în vedere pentru a obține un rezultat exact. Dau în schimb, mai jos, un tabel care va fixa ideile asupra valorilor obișnuite a părții strangulate, dând și calificarea chokului în raport cu valoarea strangulării. N'am crezut util să complic acest

tabel cu valorile pantei racordurilor. Cifrele din tabel indică în milimetri sau fracțiuni de milimetru cu cât partea strangulată e mai îngustă decât diametrul normal al țevii.

Racord cu panta	Calificarea chokului	Strangularea	
		Calibru 12	Calibru 16
Uniformă	Full choke	0,9 la 1,1 mm.	1,05 mm.
	Choke	0,8 la 1,0	0,75
	Demi-choke	0,3 la 0,7	0,45
	Cilindric amelior.	0,1 la 0,2	0,1
Variabilă	Full choke	1,1 la 1,3 mm.	1,05 mm.
	Choke	0,8 la 1,1	0,85
	Demi-choke	0,4 la 0,7	0,5
	Cilindric amelior.	0,1 la 0,3	0,1

Reamintesc că diametrul normal al unei țevi cal. 12 este de 18,5 mm., iar al unui cal. 16 16,8 mm. Vedem dar, că partea strangulată a unui full choke cu pantă variabilă se poate îngusta, la un calibru 12, până la 17,2 mm. Practic, să reținem că după cum o țevă are un choke mai strâns sau mai puțin strâns (full choke și demi-choke, de pildă) vom avea și o concentrare mai mare sau mai mică a snopului de alică, și respectiv o bătaie *utilă* mai mare sau mai mică. Faptul însă că se poate

obține cu un full choke o lovitură foarte strânsă, dând în țintă peste 80% din numărul alicelor trase, nu trebuie să facă pe toată lumea să dorească acest minunat rezultat. Gradul de strângere al chokului trebuie ales în raport cu dibăcia vânătorului. S'a scris în această revistă de mai multe ori asupra acestui punct de vedere indiscutabil și s'a dat și date precise cari să călăuzească alegerea

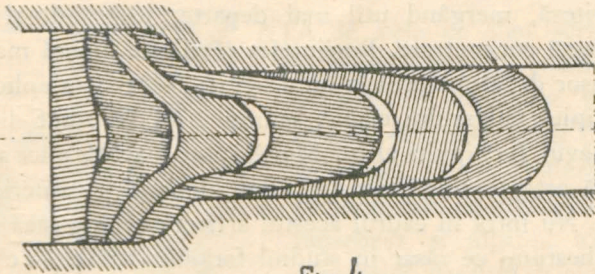

Fig. 4.

vânătorilor, așa că nu mai revin. Să relevăm doar în trecăt, că chokurile foarte strânse, în mâna vânătorilor medii sau mijlocii, au făcut să scape teafăr incomparabil mai mult vânat, decât au doborât vreodată în «lovituri de lungime». Combinația full choke-brânzoi e un excelent mijloc de protecție a vânatului.

Dar să trecem acum să vedem puțin cum această strângere a țevei produce efectul de concentrare, de îngustare, a snopului de alice.

Rezultatele experiențelor savantului francez Tresca au

fiecare rondelă, fiecare felie din corpul maleabil, când trece prin partea strangulată, se bombează, se îndepărtează una de alta la centru, înspre sensul încotro sunt împinse. Ei bine, un lucru analog se petrece în masa deformabilă a alicelor, când trece prin strangularea chokului: se formează felii, straturi de alice cari iau forma rondelilor din experiența lui Tresca. Acest lucru e re-

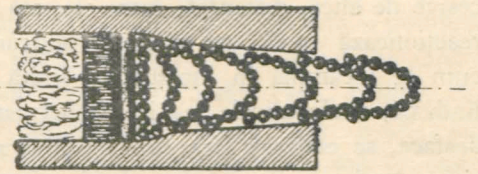
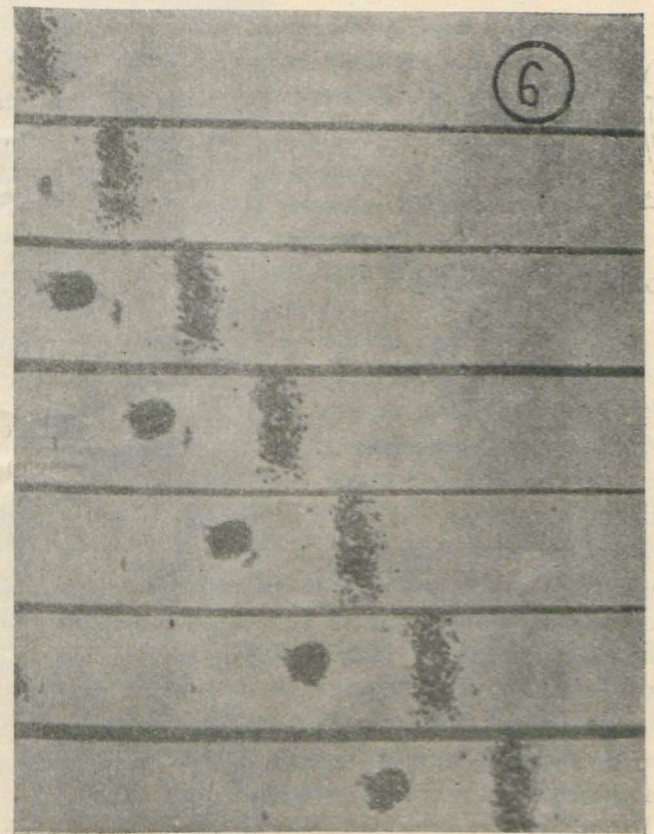
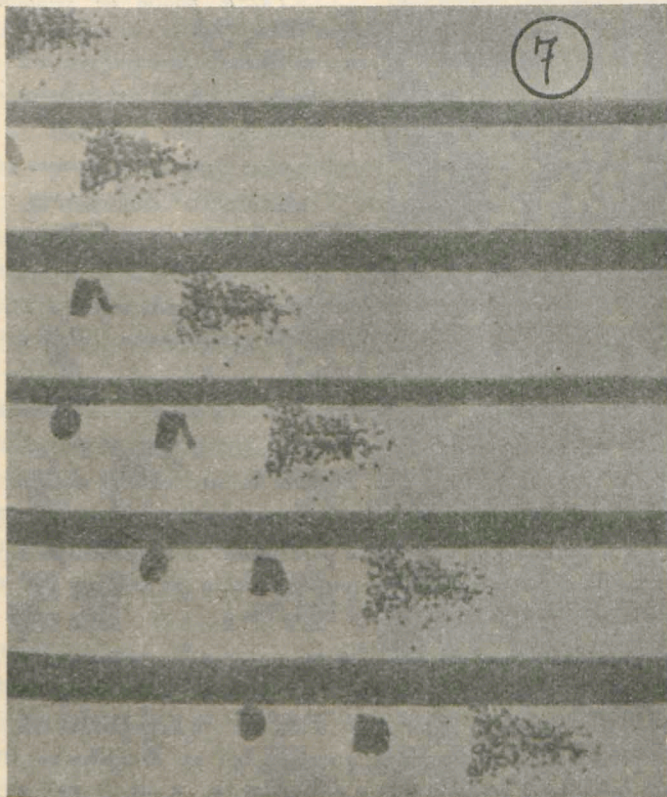

Fig. 5.

prezentat schematic în fig. 5, unde însă intervalele dintre straturile succesive de alice au fost dinadins exagerate; în realitate aceste intervale nu depășesc o zecime până la două zecimi de milimetru, la ieșirea din țeavă — mărindu-se în urmă. Proba indiscutabilă, evidentă, că sub influența chokului încărcătura de alice se strâmtează astfel, se ascute, se bombează cum am spus, spre deosebire de încărcătura de alice ieșită dintr'o țeavă cilindrică, se poate vedea în fig. 6 și 7, cari sunt cinemato-

arătat că atunci când niște rondelile dintr'un corp deformabil, suprapuse într'un cilindru, sunt silite prin presiune să treacă printr'o strangulare făcută la un capăt al acestui cilindru, aceste rondelile iau forma și dispoziția indicată, în tăieutră longitudinală, de fig. 4. Se vede că

grafii reale a două focuri cu alice, obținute la Institutul Marey, în Franța, de d-l L. Bull, după metode și cu aparate de invenție proprie, cari permit să înregistreze 20—25.000 de imagini pe secundă (cinematografia obișnuită înregistrează 16 imagini pe secundă). Fig. 6

reprezintă o lovitură trasă cu o țeavă cilindrică: alicele se găsesc la 1,6 m. de gura țevei. Fig. 7 reprezintă încărcătura ieșită dintr'o țeavă choke: alicele se găsesc la 1,7 m. de gura țevei. Ambele încărcături: 32 grame de alice No. 7.

Diferența de formă a snopului de alice e numai decît izbitoare și nu are nevoie de multe comentarii. Și acum, că cunoaștem cauzele, ne vom rezuma, spunând că o încărcătură de alice silită să treacă prin strangularea chokului capătă o formă alungită, strâmtă, cu straturi succesive de alice, distanțate între ele, așa că alicele nu mai reacționează unele pe altele producând perturbațiuni, cum se întâmplă în încărcătura ieșită dintr'o țeavă cilindrică, unde alicele ies în pachet lat, pachet care se desface, se etalează larg sub acțiunea rezistenței aerului și a perturbațiunilor produse de ciocnirea alicelor între ele.

Pentru a fi mai explicit voi face o comparație cu o acțiune cunoscută de toată lumea. Și voi spune că chokul este aplicarea la o țeavă de alice a principiului întrebuițat la o seringă sau la o tulumă de apă a pompierilor, cunoscute de toți. Luați un tub de cauciuc prin care iese

apă sub presiune: apa va curge într'o vână groasă cât tubul și va fi aruncată până la o depărtare oarecare. Dar ciupiți în parte vârful tubului sau ajustați-i o canulă: obțineți imediat o țâșnătură subțire, ieșind cu mai mare viteză, mergând mai departe, păstrându-și o mai bună concentrare. Ei bine, ceea ce este strangularea canulei, tulumbei, pentru apă, este chokul pentru alice, producând aceleași efecte: snop mai subțire, cu o mai mare viteză, mergând util mai departe, păstrându-și o mai bună concentrare. Bineînțeles că alicele lunecă mai puțin ușor decît moleculele unui lichid. Ideea de a aplica principiul vulgarului clistir, scump d-lui Fleurant din «Bolnavul Inchipuit» al lui Molière, la o țeavă de alice a trebuit să aștepte, după cum am văzut, imaginația americană. . .

Nu intră în cadrul acestui articol să ating încă multe chestiuni ce răsar în studiul forajului choke — chestiuni de viteză inițială, de viteză medie a încărcăturii, de viteză rămasă, de alungirea snopului, de dispersiune laterală, de probabilitățile de atingere a unui semn în diferite ipoteze, etc. — și ne vom opri deocamdată aci.

DE CE N'AVEM VÂNAT?

de Sava I. Stănescu

Paznic public de vânătoare

Ă ASOCIEZ și eu la articolul cu acest titlu, publicat de un camarad vânător într'un număr anterior al revistei. Este foarte adevărat, că o parte din vânat este distrus de câinii hoinari, o parte de braconieri și o parte chiar și de aceia, cari contează

la denumirea de «vânător», cu toate că nu țin seamă nici de timpul oprit.

În calitatea mea de paznic public pe județele Tecuci, Putna și Covurlui, am dresat o mulțime de procese-verbale de contravenție la legea vânatului, însă cu puțin folos. Braconierul amendat azi, uită până mâine ce a pățit. Și pentru ce spui că sunt și «vânători» distrugători ai vânatului, va înțelege oricine, dacă ar ști, că s'a întâmplat să găsesc pe un înalt personaj, vânând iepuri în luna Februarie. Numai respectul ce am față de breasla din care dânsul făcea parte, mă reține să fac comunicări mai detaliate. L-am dat în judecată și — după trei ani a fost pedepsit cu 200 lei amendă.

În localitățile pe cari le cunosc mai bine, au ajuns lucrurile până acolo, întrucât pe la închiderea sezonului de vânătoare, nu mai vedeai iepure la distanță de kilometri. Văzând că vânatul dispăre cu fiecare zi ce trece, am găsit cu cale să fac apel la cei cu tragere de inimă, să înființeze o societate de vânat, în fruntea căreia să fie numai oameni cari cruță vânatul. Am reușit să înființez patru societăți. Ce s'a întâmplat? Societățile fiind

compuse numai din elemente bune, braconierii cât și câinii hoinari au încetat a ieși la câmp, fiind mereu găsiți de membri societății.

Una din societățile înființate, cu care am legături mai strânse, este Soc. «Tudor Vladimirescu» din comuna cu acelaș nume, jud. Tecuci. La înființare, am ales numai 38 de vânători din cei 80, cari doreau să intre în societate. Am arendat terenul comunei, am fixat teren necesar pentru refugiul vânatului; iar la vânătoare nu mai ieșea nimeni când și unde voia.

După închiderea sezonului de vânătoare, s'a întâmplat un lucru ciudat. Locuitorii mărginași din comună au venit să reclame, că iepurii le-au ros toți pomii și că în vieța lor n'au văzut atâția iepuri. Cred că este destul de clar, că această înmulțire nu se făcea, dacă terenul nu ar fi fost mereu controlat de careva din cei 38 membri.

Sper, că în sezonul viitor vom avea atâția iepuri, întrucât vom putea invita și mosafiri la vânătoare, dintre vânătorii cari nu au vânat.

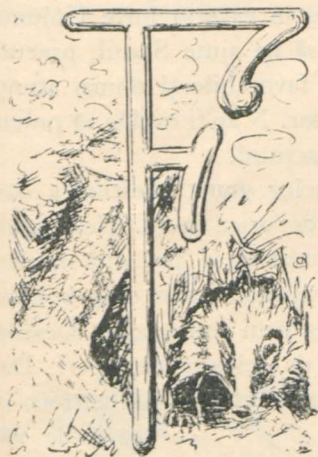
Deci, din partea mea socotesc că ar fi cel mai bun și mai simplu remediu ca să avem vânat, să se înființeze societăți de vânat, compuse numai din oameni, cari cruță și protejează vânatul; iar nu din aceia — lucru pe care l-am văzut — cari împușcă iepurele, îi iau pielea, iar carnea o lasă pe câmp. Iar pe de altă parte, să nu se elibereze permis de vânat, decît persoanelor cari fac parte dintr'o societate recunoscută și pe răspunderea președintelui societății.

UNIUNEA GENERALĂ REGNICOLARĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

PRĂSIREA ȘI DRESAREA CĂINILOR DE VÂNĂTOARE PE REGIUNI

de M. Damaschinescu

Inspector de vânatoare pe toată țara

ATĂ de cele ce s'au scris în această revistă, relativ la câinii de vânatoare, în special de către d-nii C. Alexianu, Ótvös Balázs, Inginer Al. Andrei (Caransebeș) și alții... s'a spus mult, dar încă va mai fi mult de spus, mai ales în raport cu evoluția timpului, care aduce în discuție pe pudelpointer, sau minunile realizate de gebrauhshund, precum și

întâmplări și scene cari țin de domeniul anecdotelor, veșnic de actualitate și inepuizabile.

Relativ la aceasta, deschid o paranteză: Intr'o zi din Martie a. c., împreună cu d-l Alexianu, eram în biuroul amabilului Domn Director General al Vânătoarei, când un domn tânăr, care venise pentru o doleanță oarecare, se adresează d-lui Alexianu: «E bunșoară revista vânătorilor, câteodată foarte bună, dar găsesc că prea se face multă chinologie!» Răspund: Dacă în Revista Vânătorilor nu s'ar trată chinologie, ar fi tocmai ca o revistă de medicină, în care nu s'ar trată despre maladii.

Am intercalat această sesiune, tocmai fiindcă văd cum sunt tratate revistele mondiale ca, Wild und hund... închid paranteza.

Este încă o direcție în care socotesc, mai ales că n'ar strică și un îndemn — este chestiunea chenilelor speciale pe regiuni.

Intr'un articol din Noembrie 1927, ziceam: Chetă lungă pentru Bărăgan și Cadrilater; deci pointer, setter și chiar griffon și câine supus, să nu lucreze decât după comandă: în regiunile deluroase și cu porumburi, deci câine german — diferite produse din brac (un gebrauhshund) și coker, cu care la noi, nu se lucrează aproape de loc.

Incep cu un exemplu: În toamna anului 1920, însoțit de cinci camarazi, vânam în Cadrilater. Posedam o pointeră pursânge, statură mică, care a fost cea mai bună dintre toți pointerii ce am avut — o chemă Feea. Printre camarazi, eră și d-l Andrei Damberlany, care dealtfel eră un bun trăgător; grec eră, dar trăgea de mă speriasă. Avea un câine foarte bun, cu toate că nu eră o rasă definită, lucră însă admirabil — se numia Rex. Influențat poate de rezultatul material al d-lui Andrei, înclinam să cred că Rex este cel mai bun câine din această partidă. Seara însă, Petrică Tomescu, care eră cel mai guraliv, pune chestiunea: care dintre noi, avem cel mai bun câine? Toți tăceam — fiecare în gând, își zicea, că al lui e cel mai bun — când se ridică d-l Andrei și spune: cel mai bun, e cățeaua d-lui Damaschinescu. Are o chetă, etc. etc. Intr'adevăr, e o minune, intervine și Nenea Tache Brumărescu. Eu am vânat azi alături de d-sa; ne sare un stol

de potârniche, tragem amândoi și vedem căzând două bucați, în cel mai des mișlic din pădurea Casapli. Alergăm și nu găsim nici una; erau aripate și fugiseră pe jos în desiş. Eu, continuă Nenea Tache, eram foarte amărît, fiindcă până la ora aceea, nu făcusem nici una. Nu cunoșteam dresajul cățelei... Când îmi spune d-l Damaschinescu: nu te descurajă că le găim. Și îndată comandă scurt, apport. Feea a și dispărut și auziam departe spre vale, cum trosneau mărcinii. Trecură vreo 5—6 minute și Feea veni cu o potârniche vie. I-o ia din gură, o mângâie și mi-o oferă: poftim, d-le Brumărescu, asta e a d-tale, și comandă din nou apport. Se duse cățeaua foarte bucuros și după vreo 10 minute, veni cu a doua potârniche. Țineam să vă istorisesc aceasta, zise Nenea Tache, ca să con-

Fig. 1

firmați cu toți, că Feea e cel mai bun câine.

Așa eră. D-l Brumărescu nu văzuse încă, alte scene, cari într'adevăr te uimeau.

Ei bine! Cu această cățea, am vânat în jud. Prahova, unde fiind mare lipsă de vânat; trebuia să-l cauți la

porumb sau la lăstar — nu mai făcâ Feea două parale. Intră într'un porumb, sau într'un lăstar, cădeâ în aretă cine știe unde și eu o căutam până mă plictiseam. Puteâ să se tragă focuri de pușcă, ea nu părăseâ areta; deci acest splendid pointer nu erâ pentru terenurile din jud. Prahova. Ca să faci un pointer pur sânge, să-ți caute în chetă scurtă; asta e o poveste — atunci nu mai e pur sânge.

Aici vânau bine, cei cari aveau un câine german, despre care am scris odată ceva, sau chiar un coker.

Azi experimentez cu un câine din aceștia germani, cu un «Altenau». Are vârsta de doi ani. Vi-l prezint aci în clișeele No. 1 și 2. Pedigreul lui vorbește foarte mult. Are bietul câine destule calități. In regiunile deluroase și cu porumburi, aș putea să zic, că-mi bagă vânatul în geantă; însă la Bărăgan, Cadrilater și în Basarabia, va fi mediocru.

Din aceste exemple, tragem următoarea concluziune:

In județele de câmp, dealungul Dunării, începând dela Caraș-Severin, Mehedinți, Dolj, cuprinzând Dobrogea veche și nouă, precum și aproape toată Basarabia, sunt buni, pointerii și setterii. Iar restul județelor, cu foarte mici excepții, sunt buni câinii germani de diferite categorii și cockerii, aceștia fiind buni, oricare le-ar fi proveniența.

Odată stabilit aceasta, Societățile Regnicolare, precum și toți ce iubesc vânătoarea, trebuind implicit să iubească și câinii, toți cei ce având această pasiune, fiind conduși de simțul lor artistic și punând acestea în legătură cu exemplele ce dădui mai sus, vor trebui să-și plaseze chenilele cam în felul următor:

Chenile de pointeri: unul în Oltenia, cum ar fi bunăoară la Segarcea în jud. Dolj. Al doilea în Ilfov, undeva aproape de București. Al treilea în Cadrilater, să zicem la Bazargic. Și al patrulea în Basarabia, aproape de Chișinău.

Chenile de setteri: unul în jud. Teleorman sau Vlașca, undeva pe lângă Dunăre sau bălți. Al doilea la Galați, Tulcea sau Ismail.

Câini germani: un chenil la Cluj, (chiar este) altul la Buzău și altul la Iași.

Cokeri. Un chenil la Oradea, altul la Brașov și altul la Piatra-Neamț.

Aceste centre enunțate, bineînțeles că pot să sufere

modificări. Asta ar fi ușor; ce e greu, e să găsești Societățile sau persoanele cari să se decidă la treaba asta și să formeze Uniunea Generală Regnicolară a Vânătorilor din România.

Un început s'a făcut la Cluj, Arad și îmi pare că și în București. E foarte laudabil, dar e prea puțin. Prin propunerea ce vreau să fac, doresc să le venim în ajutor și chiar să-i utilizăm.

Trebue făcut ceva în mare, în care să intre Uniunea Generală a Vânătorilor, apoi să ne ajute Statul, precum și diferiți moșieri cu terenuri favorabile și numai atunci vom putea creia edificiul necesar. N'ar fi exclus să putem înjgheba chiar o societate pe acțiuni.

Majoritatea vânătorilor, înțeleg greșit chestiunea câinelui și admit să fie serviți de orice javră. Neajunsuri provenite din această desinteresare se pot cită multe: câinii de vânătoare umblând vagabonzi prin oraș, bolnavi de diferite boale și dând buzna prin restaurante. Deseori îi mușcă alți câini turbați și de aci alte neplăceri. Dar desinteresarea merge până acolo, încât chiar în tren, în

sezon de vânătoare — într'o direcție reputată în vânat; pot fi văzuți câini fără lèse, plimbându-se prin vagon deranjând toată lumea și abia în stația de destinație, îi descoperă stăpânul, fiindcă se interesează dacă și câinele a ajuns odată cu el.

Aceste spectacole, vor dis-

pare cu desăvârșire, când câinele fiecăruia va fi procurat dela un chenil serios, cu pedigriul mulțumitor și când acest tovarăș indispensabil va reprezenta o valoare în orice accepție a cuvântului.

Că nu va fi prea greu să ajungem aci, încerc să dovedesc: cultura cinegetică s'a răspândit cu mult succes de îndată ce Uniunea Generală a Vânătorilor a luat ființă. Revista a plăcut tuturor, chiar acelor cari citesc pe «Wild und hund», sau o revistă franceză oarecare, dar mai ales a hrănit mulțimea care nu citește reviste străine.

De îndată ce s'ar realiză «Uniunea Generală Regnicolară», se va desvoltă și gustul, ca fiecare vânător, să aibă un pur sânge cu pedigriul respectiv, din categoria regiunii unde locuește.

Eu trăesc în regiunea petrolului și cu plăcere am observat cum țaranul român a învățat în câteva luni să lucreze și să conducă cu mare succes sondele. Suntem deci prea buni primitori de progres pe orice tărâm.

Fig. 2

Starea în care ne găsim astăzi în materie de câini de rasă e deplorabilă. Nu mai pomenesc de relele relevate de d-nii Maior Rosetti-Bălănescu, Nicu Juvara, etc., cari intră în a doua latură a răului — aceea a satelor și a câmpurilor.

În majoritatea cazurilor, suferim toate acestea, fiindcă nu avem nimic serios legiferat pentru câini. În momentul când Uniunea Generală Regnicolară va lua ființă, numai atunci se va întâmpla minunea, că se vor face legi spe-

cială și se vor aplica; căci noi toți vânătorii vom fi agenți cari vom instrumenta.

Și, ca să nu se poată zice că la noi se arată numai relele, dar nu se propune nimic, eu propun înființarea acestei instituțiuni atât de necesare și cel ce aprobă sau are aceleași vederi, să-mi scrie în Câmpina, B-dul Elisabeta No. 10. Îi voi răspunde prompt și voi fi gata să iau parte, atât cu planurile ce am cât și cu capital și cu muncă, și sper că în 2—3 ani, să fim și noi la înălțimea altor țări.

CE CÂINE DE ARRET SĂ ALEGEM?

de Col. St. Ilie-Iotta

DESTUL de greu de răspuns la această întrebare pe care și-o pun vânătorii, când se decid să vâneze cu câinele și mai ales când sunt în general nefixați

asupra celor ce vor cere dela acest prețios ajutor.

Sunt unii cari se mulțumesc a avea orice câine, ca un atribut și un semn distinctiv al vânătorului, fără a-și cere prea mult și chiar fără a se gândi ce trebuie să-i ceară. Alții sunt prea pretențioși; cetind cele ce s'au scris și se scriu în privința calităților și dresajului, vor, ca toți câinii ori de ce rasă și poate fără nici una singură, să aibă dintr'odată toate calitățile și toată perfecțiunea în toate împrejurările; cu un cuvânt acest animal să fie dresat sau apt pentru un dresaj atare și să înțeleagă vânătoarea cel puțin ca și vânătorul.

Din aceștia de obicei se recrutează a treia categorie care renunță la câine și vâneză numai la bătaie, făcută în fel de fel de chipuri. De sigur că e mai profitabilă bătaia, dar trebuie să se convingă că e distrugătoare și că în acest fel de vânătoare calitățile vânătorului nu se cer a fi strălucite, iar dacă nu are nici una, mare lucru nu mai câștigă. Mai aproape de vânătoarea primitivă este cea cu câinele și în cazul nostru cu cel de arret, care nivelează oarecum șansele de izbândă în lupta dintre vânat și vânător. Cum întotdeauna această diferență a fost în favoarea vânatului, omul și-a luat un ajutor și lupta cea mai frumoasă se dă între câine și vânat. E laudabil că se înțelege astfel și educația vânătoarească se face în sensul, că vânătoarea corectă e cea cu câinele și anume cu un câine bun.

Dacă vrem să analizăm pasiunea vânătorului, vedem că ea întrunește: plăcerea izvorită din rezistența, îndemânarea și cunoștințele proprii pe deoparte și aproape în aceeași măsură, pe ceace avem la lucrul câinelui.

Ce să cerem dela un câine, am arătat și altădată, și avem în sprijin ca deziderat maxim, regulamentele concursurilor de dresaj de vânătoare.

Apreciind calitățile cunoscute esențiale și cari deosebesc rasele de câini de arret unele de altele, să vedem cari sunt factorii cari primează la alegerea unui câine de arret.

După importanța lor îi așezăm în ordinea:

1. Terenul. 2. Temperamentul și caracterul; fizicul și sufletul vânătorului. 3. Abundența vânatului.

Pe un teren întins fără accidente (văi, șanțuri, cute, dealuri, ape, mlaștini) și fără acoperiri (păduri, plantații, stufiguri, culturi înalte) e mai potrivit un câine de prima vigoare și ardoare și cu cheta cât mai mare. Judecând numai din acest punct de vedere ne vom îndrepta în alegerea noastră către cel ce posedă în cel mai înalt grad aceste calități, pointerul. D-ta, vânător pasionat, cu aceeași ardoare ca a acestui câine, cu picioare și fizic de oțel, îți vei da dreptate, lucrând cu un astfel de tovarăș.

Dacă pe acel teren întins și plan, va fi și vânatul rar, vei avea satisfacția de vânător și mai ales de sportman alergător și trăgător, cu acest câine mai mult decât cu oricare altul.

Poate vei alege chiar un superb irlandez sau un setter englez, întrunind aceleași calități, cu un fond însă mai redus și mai apt la dresaj.

Cele trei condițiuni astfel întrunite, le cred excepționale și de aceea vedem în țară la noi, că pointerul n'a fost în elementul său, că i-au degenerat calitățile și fizicul, ceea ce eră inevitabil din punct de vedere fiziologic și am ajuns la un «Neo-pointer».

La acest «neo-pointer» (inspirație fericită a i se zice astfel) s'a ajuns în toate țările, ca o consecință a evoluării modului de înțelegere al vânătoarei, dela sport la pasiune cu satisfacții imediate, adică la vânătoare practică. Dacă însă s'ar fi aplicat în mod natural, numai principiul adaptării la mediu, de sigur că rezultatele ar fi

fost târziu și atunci la acelaș rezultat excelent s'a ajuns prin transformarea rapidă, încrucișându-se cu alte rase docile și mai primitive de dresaj perfecționat.

Cei trei factori așa cum i-am considerat până acum sunt excepțiuni pentru țara noastră. Terenul este foarte variat; vânătorul va căuta și are posibilitatea a vâna pe terenuri cât mai accidentate și acoperite, unde culturile sunt foarte variate și pe mici tarlale, în urma împrăștiării micilor agricultori.

Caracterul sportiv al vânătoarei, se elimină și el tinzându-se prin lege, scrieri și contactul în societățile de vânătoare, a se judeca vânătoarea aproape ca la începuturile ei, deși scopul nu ar mai fi lupta pentru trai, ci numai pregătirea a înțelege și cunoaște natura și a o domina în cât mai mare măsură.

Abundența vânatului, deși nu e remarcabilă, totuș nu se poate vorbi nici de lipsă. Mai avem încă vânat pentru câinele de arret, ca să putem fi satisfăcuți.

Cazul prim al excepțiunilor fiind aproape exclus, concluziunea ce se impune e că: pointerul nu este câinele ce ne trebuie nouă, iar ceilalți câini cu chetă mare deși mai apți la o temperare, să-i întrebuițăm cu mare prudență...

Câinele mediu ca ardoare, ca «nerv» este cel mai bun. De acești se găesc mult mai ușor și sunt mai utili în mâna oricui. Renunțarea la el și schimbarea e chiar mai ușoară, în caz că nu ne satisface. Aceste considerațiuni explică perfect, marea lui răspândire și înmulțirea lui ca rase, varietăți și ca indivizi.

Fiind apt pentru toate felurile de vânat, se tinde a se face din el, câinele universal de arret.

Din această categorie mai ușor se pot aduce și avem în țară la noi destui la îndemână.

În această categorie clasăm:

a) Bracii francezi de toate varietățile dela cei mai temperați, *braci de sud*, până la Saint-Germain-ul, care a fost exclus dela concursuri, din rassa bracilor, fiind prea pointer.

b) Epagneul francez.

c) «Prepelicarul german» cu toate varietățile*).

d) Seterul gordon.

D-ta, păstrând dreapta cumpănire a lucrurilor faci vânătoare ca să-ți mulțumești această nobilă pasiune, înfruntând iarna intemperiiile cu satisfacția de a le birui, iar toamna și primăvara înfrățindu-te cu câmpia și pădurea, ascultând și înțelegând miile de glasuri tainice ce nasc din frunza și iarba clătinate de vânt, din zuzetel viețuitoarelor mici, lăsate de Dumnezeu, din mormurul pâraelor, din boarea gliei ce se înalță sub raza soarelui dătător de viață și deși poate câteodată robit de frumusețea naturii uiți a trage în vânatul ce cauți, ești vânător adevărat prin sufletul d-tale. Oboselile măsurate cari antrenează și întăresc trupul fără a-i periclita sănătatea, unite cu gimnastica voinței și cultivarea intelectului pentru a observa totul și a dobândi îndemânarea,

*) Prepelicarul german nu e bine zis, e în contradicție cu ceea ce se cere dela el, nu specialist, ci de utilitate multiplă.

ca în clipite foarte scurte, să realizezi fapt împlinit, scopul ce ai, căderea vânatului, te fac vânător cu sufletul și trupul.

Dacă ești așa, d-ta ai nevoie de un tovarăș la unison care să-ți respecte atitudinile, care să înțeleagă că te servește și care să nu te fure pe socoteala lui. Ia-ți un câine dintr'o rasă de mijloc. Ia-ți un brac francez dacă ai terenul și ca temperament te apropii de excepțiunea arătată la început, ia-ți un brac german ¹⁾ dacă vrei să fii satisfăcut aproape pe orice teren. Ai în vedere că și unii și alții au ardoarea moștenită dela pointer ²⁾ iar intelectul și afecțiunea dela acel căruia îi poartă numele.

Denumeste-l oricum vei vrea, chiar german ³⁾ crede chiar că este curat brac, ta-ei coada oricât vei vrea de mare chiar după măsura standardului și metodei, crede chiar că netăiată ar fi o coadă ce indică puritatea de rasă, toate acestea nu vor prejudicia satisfacția ce speri să ai. Dar fii atent și-i cere să nu fie decât câine de arret, nici specialist prepelicar, nici câine alergător și nici mai ales ambele la un loc. Nu-l face limier, care e un dresaj nu o rasă.

Să nu înțelegeți că trebuie să-l faceți să verlore-aporteze mai întâiu și apoi să areteze, cum numai un om singur greșit a înțeles, cum dealtfel a înțeles și ironia cu măsura tăerii cozii.

Fă-l pe cât se poate câine pentru tot felul de vânat de arret, căci nici vânatul nu e parcat pe loturi și nici terenul nu se poate alege oricum vrem, pentru specialiști. Pe de altă parte gândește-te că e foarte greu să ai mai mulți câini și să-i formezi pe toți.

Dacă vânezi mai mult la pădure și la mlaștini, dacă judeci în adevărata valoare, vânătoarea misteriosului sitar, dacă vrei să ai frumusețea unită cu inteligența și afecțiunea, ia-ți un seter gordon. Va fi poate prea mic locul rezervat pentru el în trăsura, dar va răbdă și se va înghemui în orice locșor și va fi prea iute sau prea domol după temperatură dar se va sili întotdeauna să te înțeleagă și să te servească. Te va satisface la tot felul de vânat, chiar la prepelițe.

Ori pentru care rasă te vei decide, nu crede însă că ai să reușești cu siguranță. Alegerea rasei și cunoașterea neamului, caută să elimine cât mai mult șansele contrarii, dar sunt atâtea și atâtea cauze cari zădărnicesc aceste prevederi.

Totuș, așa procedează: alege-ți rasa, convinge-te de neam și ia-l de mic și formează-ți-l singur.

Să știi, în orice caz, că nu vei avea toată afecțiunea pentru el și nici satisfacțiunea vânătoarească de a-l fi format d-ta, iar el nu ți se va supune întotdeauna.

¹⁾ Nu l-am numit eu brac german ci însuș apărătorii lui cei mai înfocați. R. V., Aug. 1925 pag. 155, Martie 1927, pag. 48, Iulie 1926 pag. 134. Dealtfel «Deutscher Gebrauchshund» nu arată o rasă, e o denumire care arată un scop.

²⁾ Toți sunt de acord a recunoaște; R. V., Aug. 1925, pag. 155 Sept. 1926, pag. 6—7.

³⁾ Evoluția bracului pentru vânătoare s'a făcut întâiu în Franța; R. V., Aug. 1925, pag. 150 și toate tratatele de Kinologie ex.; Nos chiens par Paul Megnin.

COMUNICĂRI ȘI PUBLICAȚIUNI DELA REUNIUNEA REGNICOLARA A PRĂSITORILOR DE CÂINI, CLUJ

PROCES-VERBAL

Dresat astăzi 7 Februarie 1928 despre ședința lunară a Comitetului R. R. P. C. ținută în Restaurantul «Coroana» din Cluj, Calea Victoriei No. 49.

Membrii Comitetului prezentându-se în număr d-l Președinte deschide ședința.

Se dă cetire procesului-verbal dresat despre ședința anterioară, care se primește, aprobă și semnează.

Vicepreședintele referă asupra tratativelor urmate cu oameni de specialitate pentru confecționarea butonului R. R. P. C., și comunică faptul că prețul va fi între 60 și 100 lei, butonul confecționat fiind din argint, literile și câmpul în email în colorile Reuniunii.

Deasemenea prezintă un model în plastilină pentru medaliile Reuniunii, propunând a se comandă matricile pentru ca Reuniunea să-și poată bate oricând medaliile necesare și să poată efectua medaliile eventual și pentru S. I. R. C. întrucât ar avea nevoie. Se discută mai pe larg faptul că Reuniunea nu dispune în prezent de fondurile necesare pentru o asemenea lucrare, cum însă totuș procurarea de medalii gata din comerț sau chiar din străinătate ar fi cu mult mai costisitoare, se hotărăște totuș a se recomanda matricile în speranță că se va găsi o soluție pentru acoperirea acestor cheltuieli.

Cassierul prezintă marca model pentru câinii de rasă înmatriculați și referă asupra mersului lucrărilor pentru confecționarea sculelor necesare pentru prinderea câinilor vagabonzi conf. hotărârii ședinței din 10 Ian. 1928. În legătură cu aceasta vicepreședintele citește textul cererii înaintate primăriei pentru modificarea sistemului de prins câinii, și comunică faptul că i s'a dat asigurarea de către d-l Subprimar că cererea va fi aprobată, dar că până în prezent nu s'a primit nici un răspuns.

În legătură cu aceasta se pune chestiunea procurării fondurilor pentru ducerea la bun sfârșit al acestei acțiuni, arătându-se de către cassier, că intervențiile făcute de el pentru ca ziarele locale să deschidă o listă de subscripție, au rămas fără rezultat.

Se propune a se emite liste de subscripție de către Reuniune cari să se încredințeze la diferiți membri și să se imprime un apel care să se trimită ca imprimat la diferiți proprietari și amatori de câini. Ambele propuneri se acceptă dându-se mandat Delegației Permanente de a întreprinde pașii necesari pentru rezolvarea acestei probleme.

Secretarul general citește numele membrilor noi ce au cerut primirea lor în Reuniune (10 la număr) și comitetul aprobă primirea lor.

Ne mai fiind alte chestiuni la ordinea zilei ședința se declară ridicată.

Secretar General, (ss) *Ciaclan*

Președinte Lt.-Colonel (ss) *Aurel Bozac*

* * *

Reuniunea noastră a pornit o acțiune pentru reformarea sistemului de prindere a câinilor vagabonzi.

A confecționat plase, modifică trăsurile hingherilor adăugându-se un compartiment a parte pentru câinii de rasă înregistrați, în matricolul român al câinilor (M. R. C.), cari vor fi recunoscuți după țiucusa (Tinicheaua) specială a Reuniunii, cu numărul matricol al câinelui respectiv. Pentru acești câini se construiesc boxe speciale la grădina hingherilor. Pentru aducerea la bun sfârșit al acestei acțiuni Reuniunea solicită sprijinul bănesc al acelor cari apreciază importanța acțiunii sale, mai ales că după introducerea acestui nou sistem în Cluj, va căuta să-l introducă și în celelalte orașe ale țării.

* * *

Rugăm pe toți proprietarii de câini premiați la expozițiile și concursurile Reuniunii să ne trimită fotografiile de ale acestora urmând a publica cele mai reușite în vol. I al M. R. C. pe care sperăm să-scoatem în cursul acestui an.

* * *

Pregătiți-vă pentru expoziția și concursul de primăvară.

* * *

Rugăm organizațiile noastre locale să comunice din timp Reuniunii la ce dată intenționează să organizeze expoziții sau concursuri locale, pentru ca Reuniunea să poată evita coincidentele lor cu alte expoziții și să le poată anunța de pe acum.

La Cluj se va ține un concurs la vizuină local la 8 Aprilie 1927 cu 2 săptămâni înaintea Expoziției pe țară.

~ ~ ~

T A B L O U

de animale păroase și cu pene, stricătoare pentru vânat, distruse în cursul anilor 1926—1927, pe terenul de vânatoare Caraomer, jud. Constanța, ținut în arendă dela Stat de d-l Prof. Dr. E. Juvara;

Lupi mari	6, pui 9
Vulpi	46
Câini	239
Dihori	6
Ulii	114
Ulii mici	63
Coțofene	277
Bufoane	6
Ciori	300

~ ~ ~

RĂȚOI INELAT

Colegul nostru Eugen Mironescu, Iași, a împușcat în ziua de 8 Martie 1928, pe râul Bahlui din marginea orașului Iași, un rățoi cu capul verde, care la un picior avea un inel de aluminiu cu următoarea inscripție: MOSCOVA, 1072. D. 5 IUNI, scrisă cu caractere rusești.

Redacția revistei se va interesa de instituția care a inelat rățoiul înștiințând și observatoarele ornitologice și rogă onor. ei cetitori, să-i comunice întotdeauna asemenea cazuri.

~ ~ ~

Primăria Comunei Moftinul-Mare

Jud. Sălaj

280/1928

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință, că în ziua de 15 Maiu 1928 orele 2 p. m., la primăria comunei Moftinul-Mare se va ține licitație publică pentru darea în arendă a dreptului de vânat al com. Moftinul-Mare, pe timp de 10 ani, afară de teritoriile expropriate.

Condițiunile de licitație se pot vedea sub orele oficiale la primărie. Întrucât la acest termen nu se vor prezenta licitanți se fixează nou termen pe 15 Iunie a. c. orele 2 p. m.

Moftinul-Mare, la 2 Martie 1928.

Notar, *Vasile Padu*

Primar, *Stibli Ioan*

Primăria Comunei Ciumeghiu
Jud. Bihor
No. 61/1928

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință publicului, că dreptul de vânătoare a comunei Ciumeghiu se va da în arendă prin licitație publică pe un timp de 6 ani.

Licitațiunea se va ține la 12 Maiu 1928 orele 9 a. m. în biourul primăriei din com. Ciumeghiu.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea la biourul Notariatului din Ciumeghiu în orele oficioase.

Ciumeghiu, la 26 Martie 1928.

Primăria

~ ~ ~

Primăria Comunei Mișca
Jud. Arad
No. 261/1928

PUBLICAȚIUNE

Primăria comunei Mișca, publică licitație pentru arendarea teritoriului de vânat al com., pe ziua de 25 Iunie 1928, orele 3 p. m.

Arendarea se va face pe timp de 3 ani, adică dela 1 Aug. 1928 până la 31 Iulie 1931.

Prețul de strigare 10.000 lei anual.

Condițiunile se pot vedea la biourul Notarial. Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—80 din legea contabilității publice.

Mișca, la 20 Martie 1928. BH

Primăria

~ ~ ~

Primăria Comunei Ghilvacii
Jud. Sălaj
No. 280/1928

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință că în ziua de 15 Maiu 1928 orele 2 p. m. la primăria comunei Ghilvacii se va ține licitație publică pentru

darea în arendă a dreptului de vânat al com. Ghilvacii pe timp de 10 ani, afară de teritoriile expropriate.

Condițiunile de licitație se pot vedea sub orele oficioase la primărie.

Intrucât la acest termen nu se vor prezenta licitanți se fixează nou termen pe 15 Iunie 1928 orele 2 p. m.

Ghilvacii, la 2 Martie 1928.

Notar, Vasile Paolu

Primar, Gradi Ștefan

~ ~ ~

Primăria orașului Sebeș
Jud. Alba
No. 258/1928

PUBLICAȚIUNE

Licitațiunea exarendării dreptului de vânat pe teritoriul orașului Sebeș fixată pe ziua de 19 Aprilie 1928 se va ține în 31 Maiu a. c. la ora 10 a. m. la primăria orașului Sebeș.

Sebeș, la 27 Martie 1928.

Secretar, Indescifrabil

Primar, Indescifrabil

~ ~ ~

Ministerul de Interne
Județul Brașov, Plasa Bran
Secretariatul Poiana-Mărului
No. 53/1928

PUBLICAȚIUNE

Comuna Poiana-Mărului, Județul Brașov, arendază prin licitație publică verbală, în ziua de 27 Maiu 1928, ora 10 a. m., dreptul de vânat din munții: «Gruulung» etc., primiți prin reforma agrară în întindere de 2731 jugăre, pădure, dela data licitațiunei până la 31 Decembrie 1931.

Prețul strigării de 4500 lei anual, garanție arenda unui an. Conurenții vor posedă autorizația Ministerului de Domenii.

Condițiunile detaliate se văd la primărie în orele de serviciu.

Poiana-Mărului, la 25 Februarie 1928.

Primar, Ion Ran.

Notar, Ioan Guimand.

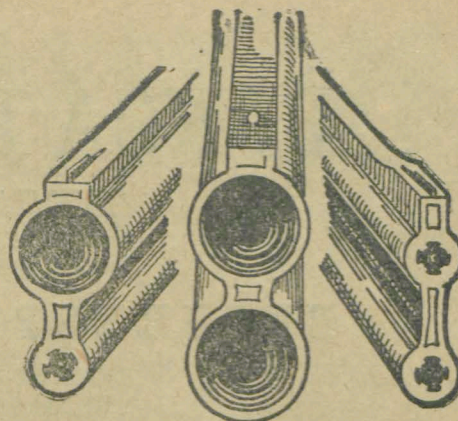

Gebrüder Merkel
Genohre

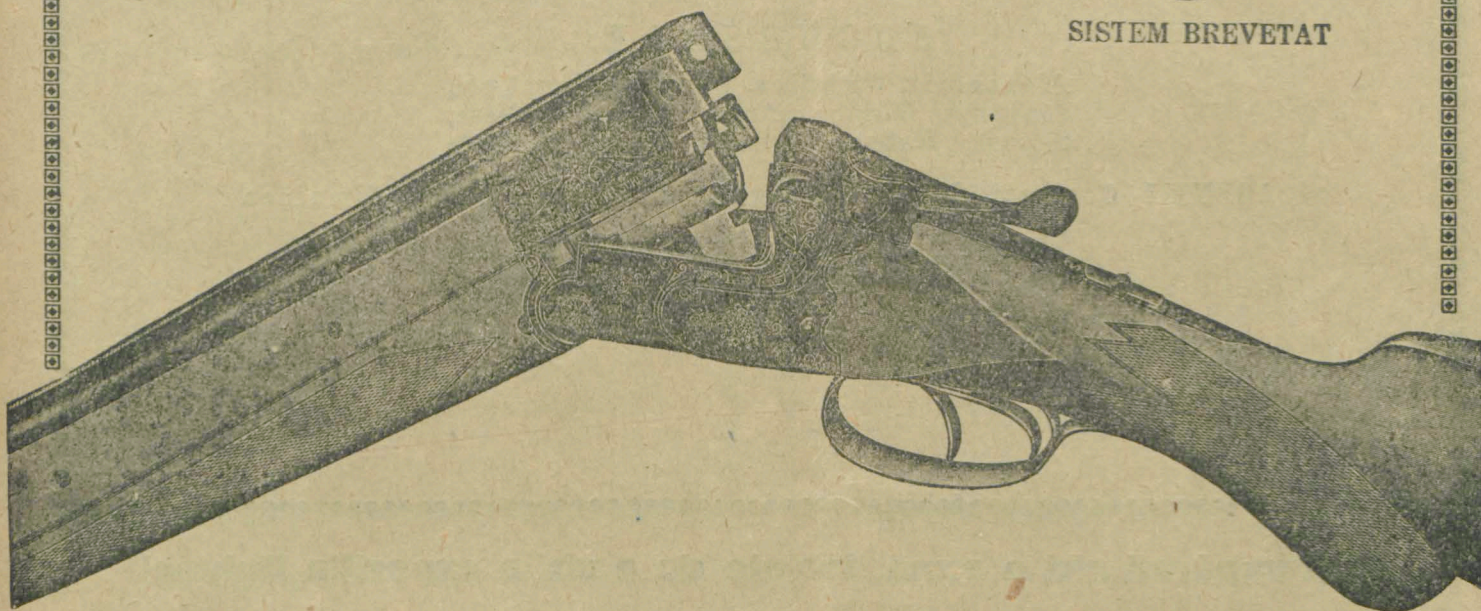
FONDATA IN 1893

MARCA FABRICH

SISTEM BREVETAT

Arma viitorului pentru vânătoare și tip sportiv

Marile succese practice obținute cu armele noastre cu țevi suprapuse, dovedesc marile avantaje ale acestor arme sistem Bock:

- 1) Câmp de ochire complet liber, fără reflexe laterale;
- 2) Percutare infailibilă a capselor (sistem brevetat);
- 3) Inchizător de o putere de rezistență unică;
- 4) Tir de mare precizie, mai ales pentru distanțe mari, din cauza stabilității și a zăvoririi perfect simetrice a țevelor;
- 5) Tragere rapidă și precisă, datorită balansării și maniabilității impecabile a acestui model.

Fabricația acestor arme cu țevi suprapuse este specialitatea noastră. Indelungata noastră experiență și instalațiunile moderne cu totul perfecționate ale casei noastre, ne garantează exclusivitatea fabricației acestui sistem, pe care-l construim în următoarele modele:

Arme de alice cu două țevi, sistem Bock (2 țevi de alice suprapuse).

Arme expres cu două țevi, „ „ (2 țevi de glonț suprapuse).

Arme mixte cu două țevi, „ „ (1 țevă de alice și una de glonț, suprapuse).

Aceste modele le putem construi și cu două sau mai multe rânduri de țevi. De pildă o armă de alice sistem Bock, cu un rând de țevi expres și alt rând de țevi mixte.

Cele mai fine arme de vânătoare cari se construiesc astăzi, sunt arme sistem Bock. Cu o astfel de armă, atât vânătorul cât și trăgătorul de porumbei, este echipat pentru orice gen de tir și pentru toată viața. Totodată mai recomandăm cunoscutele noastre arme DRILLING, reputeate prin soliditatea lor, precum și ELEGANTELE NOASTRE ARME DE ALICE, cari pot rivaliza cu cele mai fine arme engleze.

FABRICA DE ARME

WAFFENFABRIK GEBRÜDER MERKEL, SUHL

(GERMANIA)

REPREZENTATĂ IN ROMÂNIA PRIN „UNIUNE“

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

BANCA FRANCO-ROMÂNĂ

CAPITAL SOCIAL LEI 100.000.000

CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 50.000.000

FOND DE REZERVĂ „ 12.200.000

BUCUREȘTI * STRADA BURSEI No. 5

TELEFON: 10/17 și 46/8. TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICĂ: „FRANCOBANK“

SUCURSALE:

Alexandria, Cămpina, Caracal, Cernăuți,
Constanța, Găești, Giurgiu, Roșiori de Vede,
Slobozia, Slatina, Timișoara, Turnu-Măgurele

AGENȚII Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vidra, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de
bancă și autorizată să facă
OPERAȚIUNI DE DEVIZE

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

A N U N Ţ

A dispărut «Gela» setteră,
maro cu pete albe, etate 2
luni, proprietar Th. R.
Popescu, Sibiu. Recompensă
Lei 2000. A se adresa Inginer
Rîzescu P., C. F. R., Craiova.
Tot acolo de vânzare un
«grifon» și armă de vânatoare
cal 10.

GHEORGHE CIMPOERU

EPUREȘTI (Vlașca)

Face orice fel de instalațiuni vână-
toarești, cum sunt cutii pentru clocitul
ouălor de fazan în fazanerii artifi-
ciale, capcane pentru distrugerea ră-
pitoarelor, case de vânatoare tran-
sportabile, etc.

DRILLING

ca și nou, cal. $\frac{12 \times 12}{7 \times 65}$ fără cocoșe,
fabricația Jäger, țevile din oțel
Krupp, armare separată pentru
glonț, viză automată, tir extra-
ordinar cu alice și glonț, cu
lunetă Kahles 5X, certificat ofi-
cial de tir.

De vânzare cu prețul de Lei 25.000
fix. A se adresa: București, Str.
Primăverei No. 45, Sotir.

Ouă de fazani ENGLZEȘTI

și anume: OUĂ DE FAZANI CU GÂTUL NEGRU,
TORQUATUS, MONGOLICUS ȘI GULERAȚI,
livrez timp de 25 ani. Referințe din cele mai bune! Comanda
minimală 50 buc. Rugăm a se face comenzile la timp.

HENRY POLAK PRAGUE VII,
Na Studance 326.
Correspondență în limbile germană, franceză și engleză.

Administrator silvic și de vânătoare
german, bune referințe, tânăr, energic,
căsătorit, caută post potrivit la moșie cu
pădure sau proprietate mare silvică, ime-
diat, sau 1 Ianuarie.

Iulius Glatzeder

Fost vânător personal al M. S. Regelui
Ferdinand, Palatul Cotroceni, București.

VÂNAT VIU

livrez cu începere dela
1 Ianuarie 1928:

FAZANI în grupuri de 6
bucăți, 1 cocoș și 5 găini.
Bucata 15 Pengö. Ouă de
fazan 1.20 Pengö bucata.
IEPURI în perechi. Bu-
cata 22 Pengö. Transpor-
tul până la graniță franco.
Primesc înscrieri de pe
acum. A se adresa (tim-
bru pentru răspuns).

ÖTVÖS BALÁZS
Szödrákos, Pest vm. (Ungaria).

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

BANCA GENERALĂ A ȚĂRII ROMÂNEȘTI

CAPITAL LEI 60.000.000 ȘI REZERVE LEI 50.000.000

SEDIUL CENTRAL IN BUCUREȘTI STR. LIPSCANI No. 10

Sucursale: Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați
Giurgiu, Ploești, T.-Măgurele, Oradea-Mare, Sf. Gheorghe

Bănci Afiliate: „TEMIȘOARA“ Institut de Credit și
Economii, Timișoara. „BANCA BASARABIEI“ Chișinău

FACE TOATE OPERAȚIUNILE DE BANCĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: I. C. RÂMNICIANU-MANOLESCU

Vice-Președinți: Principele B. ȘTIRBEY și I. M. MITILINEU

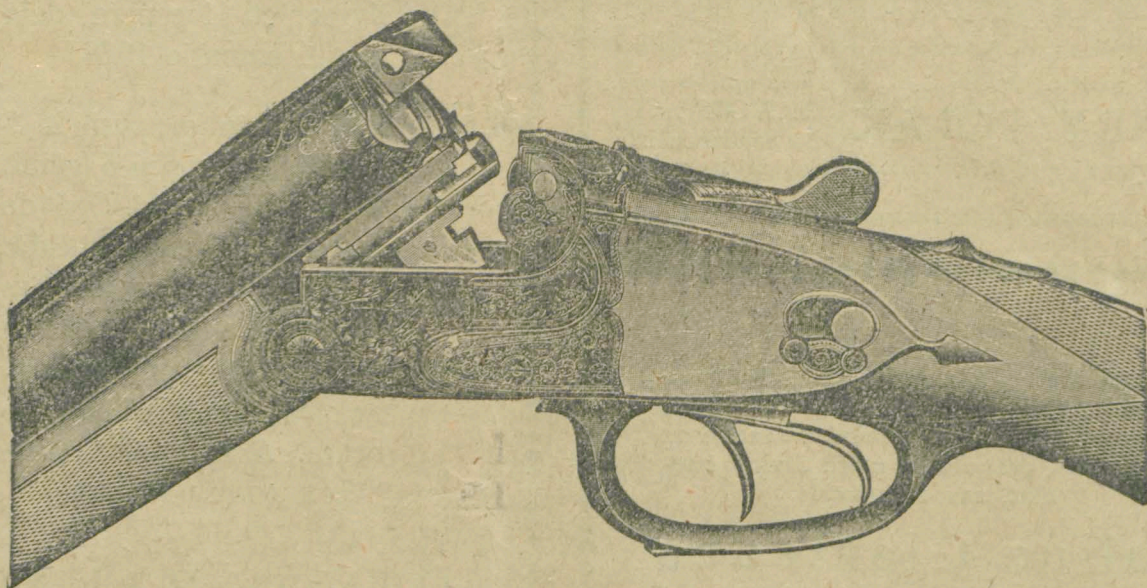
Membrii:

VICTOR ANTONESCU, Principele JEAN CALLIMACHI, Dr. I. COSTINESCU, HENRI
CATARGI, C. G. DISSESCU, V. GOLDIȘ, Baronul AL. HURMUZACHI, P. P. NEGULESCU,
Inginer C. OSICEANU Director General: M. A. GEORGESCU

C. A. FUNK & Co. SUHL (Germania)

FABRICĂ DE ARME

FIRMĂ REPUTATĂ PENTRU ARMELE SALE DE PRIMUL RANG ȘI DE MARE PRECIZIE

Construește orice armă de vânătoare și de sport, dela cea mai simplă până la cea mai elegantă. Execuție conștiincioasă și promptă. Tir de mare precizie și cu maximum de randament, dovedit cu certificatul oficial al standurilor de încercare, care întovărășesc fiecare armă.

SPECIALITĂȚI:

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme de alice cu două țevi, sau cu una de alice și alta de glonț și expressuri, în toate calibrele, cu sau fără efortor.

SISTEM ANSON & DEELEY: Drillinguri, drillinguri-expressuri, etc. pentru cele mai puternice încărcături, în toate calibrele, cu sau fără armare separată a țevei de glonț și efortor.

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme sistem Bock (cu țevile suprapuse), în toate calibrele, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten).

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme pentru tirul de porumbei sistem Bock (țevi suprapuse), atât pentru vânătoare, cât și pentru tir la talere, având maximum de randament posibil, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten), cu sau fără efortor.

TOATE TIPURILE DE ARME SE POT EXECUTA ȘI CU COCOAȘE

Arme de glonț de mare precizie sistem Block

pentru toate calibrele și cele mai puternice încărcături, având avantajul de a fi extrem de ușoare și foarte elegante, admirabile pentru orice gen de vânat. Soliditate extremă, dela cea mai simplă armă la cea mai rafinată execuție.

LA COMENZI SE POATE ȚINE SEAMA DE ORICE DORINȚĂ SPECIALĂ

Modele ale acestei case, precum și cataloage și prospecte în patru limbi, se găsesc la «UNIUNE»

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Redactată de cei mai de seamă tehnicieni și specialiști în materie de vânătoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și înmulțirea vânațului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânațului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătorei, lista contravenienților la legea de vânătoare, dări de seamă a societăților de vânătoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânătoare.

ABONAMENTUL ANUAL: 300 LEI
PENTRU SOCIETĂȚILE AFILIAȚE 400 LEI

ANUNȚURI COMERCIALE

1 PAGINĂ 5.000 LEI ANUAL

$\frac{1}{2}$ " 3.000 " "

$\frac{1}{4}$ " 1.750 " "

$\frac{1}{8}$ " 1.000 " "

ABONAMENTUL LA
„REVISTA VÂNĂTORILOR“
ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI
MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)

„Revista VÂNĂTORILOR“
este unicul mijloc de comunicare
al tuturor vânătorilor din toată
țara, care au să-și spună ceva.
Deaceea, dacă aveți ceva de
cumpărat, de vândut, de schim-
bat, sau de pus vreo întrebare
tehnică vânătorească, adresați-vă
„Revistei VÂNĂTORILOR“.
Numai aci puteți fi siguri că veți
găsi pe aceia cărora vă adresați.

LA ORICE CORESPONDENȚĂ ATA-
ȘAȚI MĂRCILE PENTRU RĂSPUNS.

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate în scris toate reclamațiile.

UNIREA FACE PUTEREA
STRÂNGETI-VĂ IMPREJURUL „UNIUNEI“

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 30 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHI 40 LEI

LIBRĂRIE ROMÂNĂ
București 1951

LIBRĂRIE ROMÂNĂ
București 1951